

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst & Din 2.—, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petih vrst & Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101, Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

RAZPUST SOCIALNO-DEMOKRATSKE STRANKE V AVSTRIJI?

Za ceno depolitizacije Heimwehra in sporazuma z narodnimi socialisti se je dr. Dollfuss baje obvezal razpustiti socialno-demokratsko stranko

Dunaj, 9. januarja. r. V političnih krogih z največjim zanimanjem pričakujejo nadaljnega razvoja notranje-političnega položaja. Na eni strani se širijo vesti o skorajšnjem sporazumu med Dollfusovim režimom in narodnimi socialisti, na drugi strani pa se napovedujejo nove homotije s Heimwehrom in s socialnimi demokrati. Največja ovira sporazuma z Berlinom so heimwehrovci, na katere se je naslonil dr. Dollfuss v najtežjih časih svojega režima in ki so mu začeli rasti preko glave. Dr. Dollfuss je zašel v skrajno neugoden položaj. Na eni strani pritiska Rim na takojšnjo spravo z Berlinom, ker zahtevajo to zunanje-politični interesi Italije, na drugi strani pa ne ve, kako bi potolažil Heimwehrovce. Govori se, da si prizadeva dr. Dollfuss pridobiti Heimwehr za to, da bi postala nepolitična organizacija režima, ki bi tvorila neke vrste rezervno vojsko, na razpolago vladi, kadar bi bilo treba ojačati policijo. V vrstah Heimwehra pa je to izzvalo razkol. Del Heimwehra je za nadaljevanje sedanje politike v cilju uvedbe popolnoma fašističnega

režima, kojega glavni nosilec bi bila Heimwehr, dočim so drugi za Dollfusov predlog. Pogajanja, ki so se vršila preko praznikov, niso dovedla do sporazuma. V vprašanju Delavskih zbornic se je vlada uklonila zahtevi Heimwehra. Prvotno je minister za socialno politiko dr. Schmitz že dosegel sporazum, po katerem bi bili v zbornicah po številčnem razmerju zastopani socialni demokrati in krščanski socialisti, toda v zadnjem trenutku je moral popustiti na pritisk dr. Dollfussa, ki je ustregel zahtevam Heimwehra in imenoval v Delavske zbornice samo zastopnike krščanskih socialcev. Heimwehra in maskiranih narodnosocialističnih organizacij, čeprav vse te organizacije skupaj nimajo v svojih vrstah niti ene desetine delavcev.

Sedaj se v političnih krogih zatrjuje, da bo plačala račun za poravnavo med vlado, Heimwehrom in narodnimi socialisti socialno-demokratska stranka. Danes se vrši odločilno posvetovanje heimwehrovskih voditeljev. Heimwehrovci so se baje zedinili na to, da se uklonejo želji dr. Dollfussa po depolitizaciji svoje organizacije, zahtevajo

pa, da se istočasno izvrši razpust socialno-demokratske stranke. Govori se celo, da je podal dr. Dollfuss v tem pogledu že obvezno izjavo. Vse pa kaže, da zasleduje dr. Dollfuss pri tem edini cilj, hoteč se na lep način iznebiti Heimwehra, in jih zamenjati z narodnimi socialisti, s katerimi se mora slej ali prej sporazumeti. Za to govore že česti poseti znanih avstrijskih narodnih socialistov, pri zveznem kancelarju, čeprav so bili ti ljudje še pred dnevi izpuščeni iz zaporov in koncentracijskih taborišč kot največji sovražniki sedanjega režima.

Na drugi strani pa se čuje, da se dr. Dollfuss vendarle ne more odločiti za razpust socialnodemokratske stranke, ker bi to utegnilo imeti skrajno ne-ovoljne posledice ne samo na znotraj, marveč tudi na zunanji. Dollfusova patriotska fronta pa še tudi ni dovolj močna, da bi mogel riskirati razpust vseh političnih strank, torej tudi krščanske socialne. Z največjo napetostjo zaradi tega vsa javnost pričakuje nadaljnjih ukrepov vlade, ki bi morali slediti že v bližnjih dneh.

Razorožitvena konferenca

Rok sklicanja prihodnje seje bo določen šele o priliki zasedanja Društva narodov

Zeneva, 9. januarja. g. Ravnatelj razorožitvenega oddelka pri Društvu narodov Aghnides je danes odpotoval v London, da se bo tam kaj s predsednikom razorožitvene konference Hendersonom razgovoril o stanju razorožitvene vprašanja in po potrebnih pripravah za prihodnjo sejo konference. V krogih Društva narodov računajo s sestankom konference neposredno po zasedanju sveta Društva narodov, ki bo od 15. do 20. t. m., ker je razorožitveno vprašanje po zadnjih informacijah še premalo razčiščeno in bi konferenca zadel na ena-

ke težave kot v novembru preteklega leta. Govori se pa, da bo morda v teku tega tedna objavljena francoska spomenica na nemški odgovor na njo, če bo do tedaj izročen. Na zasedanje sveta Društva narodov bodo prišli francoski zunanji minister Paul Boncour, angleški zunanji minister sir John Simon z Edenom, predsednik razorožitvene konference Henderson in kot zastopnik Italije baron Aloisi. Po navzočnosti teh državnikov v Zenevi sklepajo, da se bodo v času zasedanja sveta vršila tudi pogajanja o razorožitvenem vprašanju.

Novi nemiri v Španiji

Socijalisti, sindikalisti in anarhisti pripravljajo nov revolucionarni prevrat

Madrid, 9. januarja. r. Kljub vsem pomirljivim izjavam vlade, zlasti pa notranjega ministra, obstaja v vojaških krogih še vedno bojazen pred novim revolucionarnim prevratom. Stevilne prijave pričajo o možnosti enotne revolucionarne fronte med socialisti, sindikalisti in anarhisti. Socialistična stranka je že izdala javen poziv na združi-

tev vseh strokovnih organizacij, kar je tem bolj značilno, ker so doslej baš socialisti vodili najbolj ogorčeno borbo proti sindikalistom in anarhistom.

Ostavka dveh poslank

Madrid, 9. januarja. r. Španska poslanka v Rimu in Bruslju sta zaradi nesoglasij z vlado podala ostavko.

Japonci utrjujejo svoj režim na Kitajskem

Mandžukuo, nova država v Mandžuriji, dobi svojega cesarja, ki ga bodo poročili z japonsko princeso

Paiping, 9. januarja. g. Priprave za kronanje cesarja Puya, ki bo prihodnji ponedeljek v prestolici Mandžukua, so v polnem teku. Z vseh delov države in tudi iz Mongolske prihajajo dostojanstveniki z darili in čestitkami. Zelo presenetljiva je izjava očeta mladostnega cesarja princa Suna, ki je odklonil udeležbo pri kronanju. V ostalem se zagotavlja, da se bodo istočasno s kronanjem vršile tudi poročne svečanosti. Japonci skušajo namreč, da bi čimbolj usidrali japonski vpliv v Mandžuriji, poročiti novega cesarja z japonsko princeso. Temu načrtu pa se zelo upira mandžursko plemstvo.

Kitajske vladne čete nadaljujejo ofenzivo proti upornikom v provinci Fukien. Po uradnih vesteh so Kitajci že več mest opustili rdečih oboroženih oddelkov. Mesto Yenping je šele po hudih bojih padlo v roke vladnim oddelkom. Upornike so napadali tudi iz letal. Kitajska vlada z veliko skrbjo zasleduje japonsko akcijo. Japonska vlada je obvestila kitajski zunanji urad, da ne more spraviti z vojnega ozemlja japonskih državljanov, kakor zahteva Kitajska. Boje se, da bodo v kratkem posegle v akcijo tudi japonske vojne ladje.

Vremenski in prometni problemčki

Ljubljana, 9. januarja. Človeka se ob takšnem vremenu polasti posebno navdahnjenje. Naša megla, ki je kljub regulaciji ljubljanske in splošne napredku še vedno stare, predvorne kvalitete, vpliva čudovito na surogat slame, ki ga nosimo v glavi. Pa tudi na noge ima posebno moč. In tako rešujejo ljudje na ulicah v kaj čudnih legah prometne in vremenske problemčke. Nekateri mole noge kvišku ter so nekakšni posebljeni simbol sedanjega sveta, ki stoji baje na glavi in ki je na vse mogoče načine razpokan, da se oglašajo na vseh koncih in krajih lončevski.

Toda zadeva je kaj bridka. Pri nas namreč ni več nihče trdnih nog. To je vprav tragično. Pešci so prišli zopet v modo, odkar so postali samodržni nesodobni. Noge so nam odpovedale, saj smo se odvadili hoditi v letih takozvanega napredka. Nihče torej ne sme delati problemčka iz tega, če so naši hodniki zledeneli. Ljudje niso več stabilni. Tu in tam nam sicer hočejo postreči z žaganjem ali pepelom, toda s tem problemčki še niso odpravljene. Mešcan ne upa nikjer stopiti trdno na tla, ves svet se trese v tečajih. Ljudje se prekopicavajo kakor klovn, salto mortale je zdaj na naših ulicah že povsem vsakdanji špas. Možganov si pa ni še nihče pretresel, vsaj tako se tolažimo.

Register podobnih problemčkov je kaj obsežen. Lahko bi mu posvetili dolge kolone visokih besed. Toda ne smemo izživati višjih sil, kajti nihče ne ve, zakaj mora mešcan prestopiti vse te hude preizkušnje. Če bi ne bil predpust, bi človek mislil, da je to za p-koro in bi se posebno povečevali one, ki tako skrbje za gimnastiko pešcev na ulicah. Prej se nam je nekaj zarezalo o samodržnih. Ne imenujte po nemarnem. Iz tega pa pri nas ne delamo problemčkov. Prav je, da smo nekoliko regulirali ter reducirali naš veleumstni promet. Mešcan ni bil več nikjer varen. Na vseh koncih in krajih smo zarisavali na cestah prometne otoke, ki so bili še edini izhod iz težav in kaosa naše. ga Babilona. Zdej je ta problemček torej gladko odpravljen. Posebne propagande menda ne bo treba, da naj naši pešci odlej uporabljajo samo ceste, saj se po hodnikih niso navadili hoditi. Zato je prav

da stoje na pločnikih prekije in hlodi, ki nas opozarjajo na nevarnost, ki preti izpod neba od zamrznjenih žlebov. Kdo bi si delal še vedno preglatice s snegom, zlasti z onim, ki leži še na strehah in ki itak sam sili s streh!

Reporter je samo namignil na problemčke, ki se z njimi zdaj tako vneto bavijo meščani, in da opozori na nje one, ki tako trpe pri odkrivanju problemov in iskanju visokih besed. Zadeva je kaj preprosta: Osel gre samo enkrat na led, mešcan pa vsak dan.

Korporacije v Italiji

Rim, 9. januarja. g. Ministrski predsednik Mussolini je predložil sinoči senatove-mu uradu zakonski osnutek o ustanovitvi korporacij. Pri tej priliki je priredil senat Mussoliniju priložnostno manifestacijo. Predsednik senata je imenoval člane za proučitev tega osnutka in obenem izjavil, da se bodo člani odbora zavedali svoje naloge, da po možnosti pomagajo uresničiti eno izmed največjih reform fašističnega režima.

Avtobus v prepadu

Rim, 9. januarja. r. V bližini vasi Segna se je pripetila davi huda avtobusna nesreča. Velik avtobus, v katerem se je peljalo okrog 30 delavcev neke cementne tovarne na delo, je na nekem ovinku zdrsnil s ceste in se prevrnil v več metrov globok jarek pod cesto. Avtobus se je docela razbil. Šest delavcev je bilo na mestu mrtvih, 7 se jih v bolnici bori s smrtjo, vsi ostali pa so do bili več ali manj hude poškodbe. Edino šofer je ostal po čudnem naključju nepoškodovan in je pobegnil.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2300.96 do 2312.32, Berlin 1359.58—1370.38, Bruselj 796.52 do 799.46, Curih 1108.35—1113.85, London 186.47 do 188.07, N-york 3641.61—3669.84, Pariz 224.10—225.22, Praga 170.12—170.98, Trst 300.01—302.41 (premija 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15.
INOZEMSKÉ BORZE
Curih. Pariz 20.2150, London 16.855, NewYork 331.—, Bruselj 71.85, Milan 27.13, Madrid 42.55, Amsterdam 207.60, Berlin 122.80, Praga 15.35, Varšava 58.05, Bukarešta 3.05.

Stavinski umorjen?

Pariški listi trdijo, da Stavinski ni izvršil samomora, marveč da je bil od policije namenoma ustreljen

Pariz, 9. januarja. r. Finančno-politična afera Stavinskega zavzema z vsakim dnem večji obseg in vse kaže, da se bo razvila še v nezasišljen policijski škandal. Največjo senzacijo je vzbudila sinoči v vsej pariški javnosti vest, da je zasledovan goljuf Stavinski v nekem hotelu v Chamonixu, kjer se je skrival zadnje dni, izvršil samomor. Policija, ki ga je zadnje dni zasledovala, ga je naposled izsledila. Policijski agenti so obkolili vilo, v kateri je bil nastanjen in so jo oblegali ves dan. Ko se ni prikazal, je več policistov vdrl v vilo in ga hotelo aretirati. Čim pa je Stavinski spoznal, da zani ni več rešitve, je po uradnem poročilu policije potegnil revolver in se ustrelil. Nevarno ranjenega so prepeljali v bolnico, kjer pa je davi podlegel poškodbam, ne da bi se bil še zavedel.

Pariški tisk pa danes z izjemo štirih ali petih vladnih organov soglasno ugotavlja, da Stavinski ni izvršil samomora, marveč da je bil od policije umorjen. Policija se je po mnenju listov bala njegovih razkritij in ga je raje spravila s sveta. To trde celo resni listi, kakor »Ordre«, ki naglašajo, da vesti o samomoru Stavinskega niti ne veruje in soglasna sodba javnega mnenja je, da je bil od policije ustreljen. Z največjim ogorčenjem nastopajo zlasti opozicijski listi, kakor »Humanite« in »Action Francaise«, ki zahtevajo, da se

ta najnovejša afera brezobzirno razčisti. Policijski pretekli Chippa je pri zaslišanju odločno zanikal, da bi imel sploh kake zveze s Stavinskim. Pozna ga sicer že 10 let, vendar ni imel z njim nikdar kakih osebnih stikov. Izjavil je, da je že deset let sumil v Stavinskem velikega pustolovca in oprezal na priliko, da ga razkrinka.

Pod vtisom vseh teh dogodkov se je minister za kolonije, ki ga v zvezi s to afero najhujše napadajo, odločil, da poda ostavko. Davi je poslal ministrskemu predsedniku pismo, v katerem ga obvešča o tem svojem sklepu in ga utemeljuje, češ, da hoče dobiti osebno svobodo, da se bo mogel uspešneje braniti. Obenem hoče s tem preprečiti, da bi se valila na sedanjo vlado odgovornost za stvari, ki so se dogajale pod prejšnjimi vladam.

Danes popoldne se sestane poslanska zbornica k novemu zasedanju. Po starem tradicionalnem običaju je prva seja posvečena izključno volitvi predsedstva. Za predsednika bo po vsej priliki zopet izvoljen Boisson. Proti običaju pa se pričakuje, da bo že na današnji seji prišlo do razprave o aferi Stavinskega ter da bo ministrski predsednik Chaumet podal izjavo o ukrepih, ki jih je vlada v zvezi s to afero že storila o odnosu namerava storiti, da se zadeva do konca razčisti in očisti državna uprava koruptnih elementov.

Smuške tekme naših akademikov

Najboljši čas je dosegel Bogo Šramel (Zagreb), drugo mesto je pa zasedel Tone Dečman (Ljubljana)

Ljubljana, 9. januarja. Danes zjutraj je bilo v toplem zakurjeni sobi v gostilni pri Čadu nenavadno živahno. Akademiki smušarski tekmovalci, ki so imeli prvi del svojega prvenstva in sicer v teku na 16 km, so imeli tu svoj glavni stan. Največ skrbri in preglatice je seveda delala tekmovalcem maža, dočim je odbor za izvedbo tekem dokončaval še zadnje priprave za tekmovalce. Start je bil zaradi precej goste megle preložen za pol ure, deloma je pa odbor za tekme čakal še na zunanje tekmovalce, ki jih pa ni bilo.

Nekaj minut čez 10. je starter kljub precej gosti megli odpustil prvega tekmovalca akademika Leona Svetka, ki so mu v polminutnih presledkih sledili vsi drugi. Startalo je samo 12 tekmovalcev, med njimi so bili znani naši smušarski prvaki, tako Jenko, Baebler, Šramel Dečman, Palme, Bleiweis itd. Tekmovanje se je vršilo za prvestvo ljubljanske in vseh drugih univerz kraljevine Jugoslavije, Jenko, ki študira v Monakovem, je startal za ljubljansko, ka-

kor tudi večina drugih, edino Palme in Šramel za zagrebško univerzo.

Proga je bila dolga približno 16 km in je znašala njena višinska razlika do 300 m. Start je bil na Strelišču, kjer se je proga takoj strmo dvignila na Rožnik od tu pa je šlo z najvišje točke precej strmo proti Večni poti, nato je tekla deloma po progi, ki so jo že v nedeljo vozili sokolski tekmovalci proti Dravljam, od tam pa je zavila proti Dobrovi mimo opekarnice na Bokavcih, od koder je zopet zavila na Večno pot in v strmem vzponu vrh Rožnika, z vrha pa v hudem smuku na cilj k Čadu.

Proga sicer ni bila preveč težka, ker je bil pa sneg zaradi mraza precej trd, so imeli tekmovalci precej preglatice zlasti na krajih, kjer je šlo v hudem smuku navzdol.

Kmalu po 11 sta se že pojavila tekmovalca in sicer Dečman, startna številka 9, ter Šramel, startna številka 10. Oba sta smuknila skoraj istočasno skozi cilj, Dečman pa je bil le za dve sekundi pred Šramlom. Ob 11.16 se je pojavil oranžni dres tekmoval-

ca Jenka, ki se je pa tik pred ciljem zapletel v žično ograjo, padel in si raztrgal hlače. Nato so sledili še drugi.

Najboljši čas je dosegel Šramel, ki ga je na progi pred njim vozeči tekmovalce nehal slediti s konico v desno lice, da mu ga je skoraj preluknjalo. Tekmovalci so prispeli na cilj kjer se je zbralo precej gledalcev razmeroma sveži, skoro vsi so se pa priželevali zaradi nezadostne markacije. V začetku je kazalo, da bo najboljši čas dosegel Jenko, ki je kmalu prehitel večino tekmovalcev, a je v ravniini popustil. Končni rezultati so naslednji:

1. Šramel Bogo (Zagreb) 58.44.
2. Dečman Tone (Ljubljana) 59.15.
3. Jenko (Ljubljana) 1:01.4.
4. Baebler (Ljubljana) 1:03.30.
5. Močnik Cveto (Ljubljana) 1:04.05.
6. Bleiweis Jana (Ljubljana) 1:06.5.
7. Palme Fran (Ljubljana) 1:08.24.
8. Švigelj Milan 1:09.29.
9. Svetek Leon (Ljubljana) 1:10.15.
10. Levčnik Miloš (Ljubljana) 1:24.25.

Dva tekmovalca sta na progi izstopila, Časi so razmeroma zelo dobri, a proga je imela samo 13 km. Kot zastopnik JZSS in Ljubljanskega zimskosportnega podsaveza je tekam prisostvoval g. Predalič.

Jutri popoldne bomo videli na skakalnicah v Mostecu skoke za kombinacijo.

Zborovanje hotelirjev

Ljubljana, 9. januarja. V Beogradu so pred meseci vse zveze gostilničarskih združenj ustanovile državno zvezo, kjer imajo hotelirji svoj popolnoma avtonomen osek. Na drugi strani smo pa pred kratkim čitali, da so hotelirji na zborovanju v Crikvenici ustanovili svojo zvezo, obenem pa tudi sklenili, da pristopijo v prej imenovano zvezo. O tem vprašanju so davi razpravljali naši hotelirji na poziv hotelirskega oddelka naše zveze gostilničarjev v hotelu »Union«. Od 56 povabljenih hotelirjev jih je prišlo na ta važen sestanek le 7, namreč z Bleča in Rogaske Slatine skupno 3, ostali so bili pa iz Ljubljane, vendar je pa svojo udeležbo upravičilo Novo mesto. Navzoči so se zgrajali nad indolenco svojih tovarišev, ker na ta način vale vse delo na druga ramena.

Predsednik oddelka g. Anton Koritnik je pozdravil predsednika Zveze g. Majcna, zastopnika ZTOI dr. Koceta in ravnatelja Prometne zveze g. Pintarja, nato je pa sporečil, da se je opravičil zastopnik banovine g. dr. Štera. V obširnem poročilu o vprašanju, h kateri organizaciji naj se naši hotelirji pridružijo, je podal ravnatelj zveze g. Peteln temeljite informacije, nakar se je razvila dolgotrajna debata, ki so se je udeležili g. Sotler iz Rogaske Slatine, predsednik zveze g. Majcen, zastopnik ZTOI dr. Kocet, ravnatelj gosp. Pintar, g. Miklič in drugi. Po tehtnem premisleku je bilo soglasno sprejeto, da se naši hotelirji pridružijo Državni zvezi gostilničarjev kot poseben osek. Tako gosp. Molnar z Bleča, kakor tudi navzoči gosp. Miklič iz Ljubljane, sta izjavila, da odložitva funkcije, ki jih jima je brez vprašanja dodelila posebna hotelirska organizacija.

Nato so pričeli razpravljati o najvažnejšem vprašanju, namreč o sanaciji hotelirske industrije. Sestanek ob zaključku lista še traja

Naši obrtniki za otroke

Letošnji obrtniški ples je dosegel velik moralni in tudi gmetni uspeh

Ljubljana, 8. januarja.

V soboto zvečer je ljubljansko Obrtniško društvo, ki je naša javnost zaradi svojega agilenega in predvsem socialnega dela že znano, pridelilo svoj deseti tradicionalni obrtniški ples v dvorani Kazine, ki se ga je poleg izredno številnih obrtnikov in mešanih udeležilo tudi mnogo odličnih predstavnikov našega javnega in zlasti gospodarskega življenja. Javnost se je s tem oddolžila našim marljivim obrtnikom, a obenem jim tudi dala polno priznanje za njihov trud in delo. Že dolgo nismo imeli tako dobro obiskane zabave, kar pa je na obrtniškem plesu bilo tudi popolnoma umljivo zaradi plemenitega cilja, ki mu je bil namenjen ves čist dobiček, namreč v korist onemoglih obrtnikov, njihovih vdov in ljubljanskega Vajenskega doma, najbolj pomembne ljubljanske obrtniške socialne ustanove.

Med oddolžitki, ki so obiskali naše obrtnike na njihovem tradicionalnem in v Ljubljani že zelo priljubljenem plesu, naj omenimo zastopnika bana, načelnika trgovinskega oddelka banske uprave g. dr. R. Marna in višjega inženirja g. Guština, župana g. dr. Puca s podžupanom prof. Jarcem, magistratnim ravnateljem gosp. Jandigajem, referentom občnega oddelka mestne občine g. dr. Rupnikom in nekaterimi občinskimi svetniki, predsednika zbornice za TOI g. Jelacina z generalnim tajnikom ministrom Mohoričem ter tajnikom dr. Plessom in dr. Pretnarjem, predsednika velesojne g. Bonača, za Rdeči križ dr. Fetičica, za Narodno odbrano dr. Josipa Cepudra, za Gosliničarsko združenje predsednika Majcna, starostre ljubljanskega Sokola II dr. Šubica, Sokola III ravnateljja Šapjo in Sokola IV. Pogačnika, predsednika Obrtne banke Kavčiča, banskega svetnika Mencingerja, poslanca Komana in druge.

Razumljivo je, da je bila zabava odlična in razpoloženje nad vse prisrčno. Že znani organizatorji obrtniških plesov so se tudi pot zelo potrudili in dali nekaj povsem novega in svojvrstnega. Japonski dumping osvaja svet in zakaj bi tudi na obrtniškem plesu ne kraljeval, so mislili, in se namestili za poceni nalivna peresa ali zobe.

ne krtačke odločili za otročije, kar je pač najbolj humano, da si jih danes zakonci precej branjajo. Toda niso bili aila dragi in je majhen, ljubek otročiček z obliko vred veljal je 3 Din. V posebnih lopi v dvorani sta dva Japonca z brhko Japonko prodajala tudi odlično črnilo za nalivna peresa, ki pa je grlu izbornu prijalo.

Da bi dvignili zanimanje za otročije in ljubezen do njih, so naši obrtniki za najbolj blagoslovljeno damo določili tudi prav lepo nagrado, a enako niso pozabili kajpak niti na gospoda, ki mu je Obrtniško društvo pripravilo lepo presenečenje. — Storkije so imele obilo dela in podarile v kratkih urah lepim damam več otrok, nego jih sicer Ljubljana v celem letu zmora. Novorojenčki so bili tako ljubki in pisani, da se jih kar nobena dama ni branila. In ko so v zgodnji uri pričeli šteti ta storkijin blagoslov, se je izkazalo, da je vse dame prekosila soproga ministra g. Mohoriča, ki je v tej noči pridobila kar 137 otrok. Ne vemo sicer, ako je bil s tako pridobitvijo gospod soprog zadovoljen v času te hantane krize, toda moramo gospo vseeno pohvaliti, ker se je kljub takemu številu naraščajočemu darilu v prid Obrtniškiemu društvu. Seveda so darilo potem licitirali in je doseglo lepo vsoto za plemenite namene obrtniškega plesa. Kako je bilo s temi otroci pozneje, ne vemo, a upamo, da ne bo v družinah zaradi tega nobenih preglavic. Le žal podjetne nove mamice ne bodo oproščene davka, dasi imajo po deset in več otrok, ker je pač Obrtniško društvo pozabilo pravočasno obvestiti merodajne gospode o tem.

Ples je otvoril g. Pristov z gospo Igičev in g. Igič z gospo Pristovovo poleg še številnih drugih parov najodličnejših naših obrtnikov. Odeon jazz je skrbel, da so se stari (ako jih je sploh kaj bilo, kar nihče tega ne priznava) in mladi vrteli vso noč. Storkije nikogar niso motile in je vsako uro ljubezen s prisrčnostjo naraščala.

Prepričani smo, da je bil poleg odličnega moralnega uspeha tudi enak dober gmetni in želimo še večkrat tako prisrčnih zabav, kakor je bil letošnji obrtniški ples.

Veselke je bil zaključen senzacionalni proces, ki je vzbujal v Ameriki veliko pozornost.

Proslava rojstnega dne kraljice Marije

Ljubljana, 9. januarja. 34. rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije je Ljubljana tudi letos proslavila zelo lepo. V mestu so že večerj popoldne z vseh javnih, pa tudi z mnogih privatnih poslopij zaplapolale trobojnice, a ljubljanski grad je bil smoti lepo razsvetljen.

Dopoldne ob 10. se je vršila v stolnici slovesna služba božja, ki jo je daroval škof dr. Rožman ob številni asistenci duhovščine. Cerkev je bila svečano razsvetljena, službi božji so prisostvovali divizionar general Cukavac, ban dr. Drago Marušič, župan dr. Dinko Puc, predstavniki vseh državnih uradov, korporacij, več tujakršnih konzulov, zastopniki sokolstva, raznih društev in organizacij, številno so bili zbrani aktivni, kakor tudi rezervni častniki, pa tudi občinstva je bilo mnogo tako, da je bila cerkev nabit polna.

Ob 9. je daroval slovesno službo božjo v pravoslavni kapeli vojašnice vojvode Mišiča tudi prota Budimir, ki so ji prav tako prisostvovali najodličnejši predstavniki naše javnosti.

Drevi ob 21. bo v Kazini oficirski družabni večer.

Predavanja Slavističnega kluba

Ljubljana, 9. januarja. Naša javnost se najraje še spominja javnih predavanj, ki jih je pred leti priredil Slavistični klub na univerzi v Ljubljani. Prvo leto so se predavanja vršila v univerzitetnem poslopiju v zbornični dvorani, v naslednjem, studijskem ob letu 1930-31 pa v dvorani Filharmonije ob nedeljah dopoldne. Nastopili so tedaj g. Anton Ocvirk s predavanjem »O kulturnih problemih slovenstva«, pisatelj F. S. Finžgar s predavanjem »O slovenskem kmetu«, dr. Ferdo Kozak s predavanjem »O sodobnem človeku in njezi politiki«, dr. Stanko Gogala je predaval o temi »Človek in religioznost«, France Vodnik o temi »Sodobni umetniški nazori«, dr. Stanko Vurnik o »K vprašanju slovenstva v ljudski umetnosti«. Kot zadnji je predaval dr. Josip Valjavec »O narodnostnih problemih Evrope«. Vsa ta predavanja so bila vedno dobro obiskana. Dnevno časopisje je o njih laskavo poročalo.

Slavistični klub je skušal naslednja leta s temi predavanji, ki so postala že nekak tradicionalna, nadaljevati, kar pa se mu iz raznih vzrokov ni posrečilo. Sedaj pa se bodo predavanja obnovila. Slavistični klub je pridobil naslednje gospode kot predavatelje: dr. Antona Ocvirka, dr. St. Lebnja, Josipa Vidmarja, dr. Jožeta Pokorna in Albina Prepeljca, ki bodo predavali o temah: Propad individualnosti, Propad ideje svobode, Gledanje in vrednotenje umetnosti od sreda XIX. st. dalje, Sodobna gospodarska gibanja, Delavec in kmet v zapadnih evropskih državah in na Slovenskem. Vsako teh predavanj bo zase zaključena celota, vendar pa bodo vsa tvorila nekak ciklus, ki bo skušal osvetliti gibanja sodobne Evrope. Prvo predavanje se bo po možnosti vršilo v nedeljo 14. t. m. Kraj in čas bosta javljena kasneje. Upamo, da bo javnost z enakim zanimanjem kot pred leti sprejela ta predavanja.

Koncert čelista B. Leskovic

Ljubljana, 9. januarja. Tih, skromen je pred kakšnimi petimi leti še ne dvajsetletni Leskovic igral violončelo v Orkestralnem društvu Glasbene Maticе, kjer sem imel dovolj prilike, da sem kmalu spoznal njegove spretnosti, njegovo mladeniško ambicioznost. Ugodne družinske razmere so mu omogočile, da je svoje glasbene študije, v prvi vrsti violončelske, nadaljeval na dunajskem konservatoriju (Buchsbaum), ki jih je v štirih letih tako imenitno dovršil, da je dosegel zelo znatno denarno častno nagrado. Kljub temu namerava izpopolniti in poglobiti svoje instrumentalne igre menda posvetiti še eno nadaljnje leto. Leskovic je prvi slovenski čelist, ki se je oprijel violončela s tako ljubeznijo in dosegel tako zgodaj v samostojni igri tako krepak uspeh, kakor je to pokazal njegov večerajšnji prvi koncert v dvorani Filharmonije. Pri nas so bili čelisti vedno amaterji, ponajveč pridni samouki; šele s prihodom prof. Berana se je začel gojiti violončelski pouk na našem konservatoriju sistematski in uspešno. Eden izmed prvih, če ne prvi absolvent Beranova šole je bil Oton Bajde, ki je član Slovenskega godalnega kvarteta in je sedaj prevel pouk svojega instrumenta na šoli Glasbene Maticе v Mariboru. Interes za ta lepi in hvaljeni instrument se je pri nas v poslednjem času dvignil in sedaj šteje že dokaj nadebudni naraščajnikov. Na vsak način pa se bo razmahnil še mnogo bolj, ako se posreči naš glasbeni šoli kot učitelja pridobiti mladega, glasbeno sploh vsestranskega, zelo nadarjenega in izobraženega Bogomira Leskovic. Cujem, da namerava s Marijanom Lipovškom kot spremljevalcem prirediti v bližnjem času čelo-koncerte tudi v Beogradu, Zagrebu itd. Priprčan sem, da bosta mlada umetnika povsod dobrodošla.

G. Leskovic polaga danes še kot mlad, igre vesel umetnik, v prvi vrsti pažno na spretno obvladovanje vseh nešteti tehniških težav svojega instrumenta. Z lahkoto in neverjetno gladkostjo se pregrize skozi vse. Dokaz Bocherstijev koncert v 8-urni s svojima dvema virtuoznima kadenkama istega kompozita, Haydnovega, a samostojnega sovrstnika z živahnostjo staroitalijanskega melodij polno muziko Ronas v 8-urni, dalje Valentinijeva deseta sonata v e-duru, Rmskega-Korsakova na znanu Schubertovo »čebelco« spominjajoči »Čmrljov let«, ter dodatki po koncertu. Da pa ni Leskovic je pasiven reproducent, ki misli in občutenja komponista reproducira brez lastnega doživljanja, da ni samo virtuozen čitalce knjige brez lastnih pripomb na njenem robu, kakor pravi Liszt, smo čutili pri Brahmovski e-mol čelo-sonati Dve taki sonati, ki jih je ustvaril Brahms, štetja med najlepša in med najrečnejše inspirirana dela čelo-literature. Leskovic in Lipovšek sta Brahmsu dala del svojega diha, svojega ognja, svojega pulza. Iskreno, petja polno, podušljivo igro sta podala dalje tudi v Debussyjev »Reverberir« in Bachovi slavnoznan »Ariji«.

M. Lipovšek se je z njemu lastno gibčnostjo pridelil čelista ter s svoje strani podal umetniško spremljevalsko stran koncertu. Za raznovrstnost večera je preskrbel tudi s samostojnima klavirskima točkama: s interesantno Gluck-Saint-Saënsovo »Caprice«, v kateri komponist obdeluje togi, starinski Gluckov tema na nekako nomenoma anahronistični način, ter s kakor iz enega, krepkega kalupa vilo Beethovenovo »Toccato«.

Oba umetnika sta seveda bila deležna izredno močnih in dolgotrajnih odobravanj; bilo je pa tudi zelo mnogo cvetja.

Strelska družina v Kranju

Kranj, 7. januarja. Petreklo sredo zvečer se je vršil v Narodnem domu redni občni zbor Strelske družine v Kranju. Številna udeležba 52 članov, ki se nobeno leto dosedaj ni bila toliko, dokazuje, da se članstvo zaveda nacionalnega in športnega pomena društva, ki je med najagilnejšimi društvi v Kranju. Predsednik g. Ciril Mohor je otvoril občni zbor s pozdravom sreskega načelnika g. dr. Franja Ogrina. Ugovorili je velik razmah strelskega športa v Kranju in razveseljiv porast števila članstva, ki se je pomnožilo za celih 100 odstotkov. Spomnil se je pokojnih delavnih članov, notarja Franja Tavzesa in bivšega podpredsednika družine Viktorja Omerse. Naša strelska ekipa se je po zaslugi raznih dobrotnikov društva udeležila strelskega tekmovalstva v Beogradu, kjer je dosegla med številnimi družinami v državi peto mesto, kar je dosti časten uspeh. Družina je pritegnila v strelski naraščajoči sokolsko mladino. Lovsko društvo je darovalo društvu 1000 Din.

Tajniško poročilo je podal namestu obolelega g. Cirila Jakofčiča srečni vojaški referent g. Hinko Ločnikar. Poudarjal je velik moralni uspeh naše ekipe v Beogradu, ki so ji kos samo elitne ekipe iz Beograda, Kragujevca, Maribora in Zagreba. Uspehi bi bili še večji, če bi se članstvo še v večji meri udeleževalo strelskih vaj na strelščevu v Struževem. Bodoči odbor naj zlasti ne pozabi na že sproščeno misel o šolskem streljanju dijaštva. Letos dobe člani družine kroje. Ker se bodo v raznih krajih vršile strelske tekme, se mora članstvo dobro pripraviti, da bo doseglo čim častnejši uspeh. Saj ima naša družina eno najlepših strelščev v banovini in razpolaga z dobrimi puškami in strelivom, ki je zelo poceni. Malokalibrsko streljanje se vrši vsako sredo zvečer na keglišču v Narodnem domu.

Po poročilu blaginjskega, ravnatelja g. Karla Česnja, so se vršile volitve predsednika in odbornikov. Soglasno je bil izvoljen za predsednika zopet g. Ciril Mohor, ostali odborniki pa so gospodje kapetan Kosta Milutinović, Avgust Smolej, Hinko Ločnikar, Edo Kramaršič, Ciril Jakofčič, Alojzij Zupančič, Ivan Tavcar, Karol Česnj in Stane Košnik.

Pri slučajnostih je bila določena letna članarina 40 Din. V sabljasti odsek sta bila izvoljena živnozdravnik g. Vinko Bedenk in ravnatelj g. Karol Česnj. Gosp. Karol Ham je dobil pooblastilo za osnovevanje damске sekcije družine. Končno je g. Hinko Ločnikar v lepem govoru pomenil navzočim zgodovinsko-nacionalni pomen Strelske družine za narod in državo, pa tudi posameznika.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 9. januarja. Večera popoldne se je v Slovenski ulici 14 pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal znan in ugledni pekovski mojster Josip Starčič. Ko je v svoji delavnici pregledoval peč, je nenadoma spodrsnil in strmoglavil z visoke peči. Obležal je s hudimi notranjimi poškodbami nezavestno. Policijci so zdravnika dr. Sporna, toda vsaka pomoč je bila zaman. Kmalu je nesrečni Starčič podlegel poškodbam. Mrazpravne dvorane na sodišču amatrsko mnogo brezposelnih in potepuhov za nekoliko ogrevanico, za mnoge so pa tudi razprave, zlasti v sobi t. 79, prav poučna, čisto visoka šola glede zagovarjanja pri obravnavi. Policija je že nedavno napravila v spoznamu s sodiščem v glavni razpravi dvorani temeljito perlastracijo sumljivih ljudi, davi so pa policijski stražniki in agenti dvorano tudi temeljito izpraznili ter pripeljali na policijsko več takih, ki so se prišli na sodišče samo gret in pa učit. Tudi referent za javno moralo na policijski upravi je bil davi precej zaposlen, saj so mu pripeljali stražniki še dopolne kar 11 izgubljenk, ki so jih smotili po lovih po raznih zakonitih lokalih in beznikah, kjer so lovile moške. Večna izgubljenka je bila izročena sodišču, nekaj pa jih je moralo v bolnico, ker so spolno bolne.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Torek, 9. januarja: Zaprt.

Sreda, 10. januarja: Sonjkin in njegova sreča. Red B.

Četrtek, 11. januarja: Komedija zmešnjav. Red Četrtek.

Petek, 12. januarja: Ob 15. uri Cvrček za petjo. Dijska predstava. Cene od 5 do 14 Din.

Sobota, 13. januarja: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Izven. Znižane cene.

Sonjkin in njegova sreča, komedija ruskega romanopisca Juškoviča, je imela na premieri v soboto zelo lep uspeh. Delo nam slika malega ruskega uradnika, ki je živel v skrajno skromnih razmerah, je pa zadel glavni dobiček, kar je moža spravilo v ravnotežje, da se mu je središnji omračil um. V režiji prof. Šesta je delo izvrstno naštudirano. Vlogo Sonjkinja igra g. Daneš. Repriza je za red B.

Dijska predstava v ljubljanski dramati bo v petek, dne 12. t. m. ob 15. uri. V režiji g. Cirila Debeveca se bo uprizarila globoko občutena božična povest Cvrček za petjo. Veljajo cene od 5 do 14 Din.

Ljubljanska drama študira dve deli, in sicer: Kogar Bog povzga in Gospodična.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Torek, 9. januarja: Zaprt.

Sreda, 10. januarja: Tičar. Red Sreda.

Četrtek, 11. januarja: Boheme. Red C.

Petek, 12. januarja: Zaprt.

Sobota, 13. januarja: Jenufa. Premiera. Red A.

Po daljšem preledku je uvrščena v naš operni repertoar prekrasna češka ope-

ra Jenufa. V muzikalnem oziru in zaradi izredno dramatičnega dejanja je Jenufa ena najlepših in najmočnejših čeških oper. Delo je popolnoma na novo nastudirano od ravnatelja Polića in režiserja Cirila Debeveca. Naslovno vlogo Jenufe poje ga. Gungjenac, znamenito Kostelnikova ga. Thierry, obe tenorski partiji g. Gostič in Marček. Ostalo zasedbo javimo. Premiera Jenufe bo v soboto, dne 13. t. m.

Prihodnji noviteti v našem opernem repertoarju bosta Rossinijeva opera Viljem Tel in Abrahamova opereta Ples v Savaju. Premieri bosta še ta mesec.

Belžnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 9. januarja, katoličani: Julijan, Nikosava; pravoslavni: 27. decembra.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Škandal v Budimpešti ob 16. in ob 19.15.

Kino Matica: Tajfun, ob 21.15.

Kino Ideal: Mala pustolovka.

Kino Dvor: Morski volk.

Kino Šiška: Modri madež.

Oficirski družabni večer ob 21. v veliki dvorani »Zvezdec«.

Ljubljanski klub: Predavanje g. Terseglava o Martinu Luthru in reformaciji ob 19.30 v klubskih prostorih.

Društvo »Bela Krajina«: Predavanje dr. Pretmarja ob 20. v restavraciji »Zvezdec«.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10; Sušnik, Marjin trg 5.

Izpod sita

Fenomenalne iznajdljivosti in gospodarske genialnosti nam potomci ne bodo mogli odrekati. Krizo in njeno hčerko brezposelnost rešujemo na vse pretege v strahu, da bi nam v južnem vremenu ne skopneli. Pomislite, kaj bi bilo, če bi naenkrat ne imeli več krize in brezposelnosti! Saj bi ne mogli več tarnati, da so časi najslabši, kar jih je kdaj bilo, da živimo od same izgube in da bo zdaj zdaj konec sveta. In kje bi našli pretezo, če je treba postaviti tu nekaj rezevov na ceno, tam zopet drugim še malo odtrgati od ust? Za take človekoljubne akcije je treba imeti izgovor in imamo ga v krizi. To občekrsto pretezo je treba torej v splošnem interesu reševati in rešiti vsake nevarnosti, pa naj ji preti od katerekoli strani. In to tudi delamo z vso doslednostjo.

Po nešteti drugih eksperimentih smo začeli pretevativno krizo še s fonda. Imamo že bednostni fond in zdaj se nam obeta še fond za sanacijo občin, ki so zašle v finančne težkoče brez lastne krivde. Dober in potreben bi bil tudi fond za sanacijo vseh tistih, ki so zašli v finančne težkoče brez lastne krivde in nimajo denarja niti za najnujnejše potrebe. Končno bi bil pa še najbolj potreben splošen podporni fond, da bi iz njega črpali sredstva vsi, ki morajo plačevati prispevke v take fonde. Torej živeli fonde!

Pri ishljasi sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popote jutraj na teče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

SOKOL

Letna glavna skupščina Sokola na Blejski Dobravi. Dne 31. decembra se je vršila na Blejski Dobravi letna glavna skupščina Sokola na Blejski Dobravi, katere se je udeležilo 36 članov in članic. Starešina br. Jelenc Jurij je skupščino otvoril in pozdravil vse navzoče, predvsem pa delegata župe br. Rakarja. Tajnik br. Stana Janko je podal zelo obširno poročilo tajnika ter blaginjskega in prevetarja, ki sta bila zadržana. Načelnik br. Arh Lovro in načelnica s. Stopar Minka, sta poročala o obisku telovadbe, ki pa se ne more uspešno gojiti, ker društvo nima primernih prostorov za vajenje. Bolj intenzivno pa se v zimskih mesecih goji smučanje, ki ima mnogo pripadnikov v vrstah članstva, naraščajo in deca. Po poročilih, ki so bila vsestransko odobrena, je povzel besedo župni delegat br. Rakar, ki je dal lepa navodila za uspešnejše sokolsko delo. Na predlog br. Podobnika je bila izvoljena naslednja društvena uprava: starešina Fantur Jože, podstarešina Starič Branc, prosvetar Pavlot Adolf, namestnik Pavšek Stanko, namestnik Jakopič Jaka, podnačelnik Arh Lovro, načelnica Stopar Minka, podnačelnica Košelnik Bibijana, tajnik Stana Janko ter štirje člani uprave, štirje namestniki, trije pregledniki in dva namestnika. Po volitvah so bile na dnevnem redu še nekatere važne notranje zadeve, ki so se po vsestranski debati rešile, kar je novozvoljeni starešina glavno skupščino zaključil.

Sokol I. ima svojo 26. redno glavno skupščino v sredo 17. t. m. ob 19.30 v mali dvorani: sokolskega doma na Taboru. Dnevni red je objavljen na društveni oglasni deski. Zdravo! Uprava.

Sokolska akademija v Poljniku. V nedeljo je mladi Sokol v Poljniku pridelil prvo svojo telovadno akademijo ter s tem dokazal, da je tudi v pol leta, odkar obstaja, zmogla doseči uspeh. Nastopili so vsi oddelki članstva, naraščajo in deca. Najlepši je bil nastop članov. Članice so svojo sestavo izvajale nekoliko prepočasno, ugažalo pa je končno kolo. Moški naraščajo bi vaje izvedli bolje, če bi ne prišel v nasprotje z ritmom godbe. Nastop ženskega naraščaja je bil nekoliko boljši, vendar pa tudi prepočasen. Moška deca, ki je nastopila z vajami z zastavico, je enako kot ženska deca še najbolj ugažala. Vaje so bile v splošnem lepe, najučinkovitejša pa je bila zaključna slika, ki so jo tvorili vsi nastopajoči oddelki s petjem državne himne. Želja je, da si društvo čim prej pridobi primeren prostor, kjer bo moglo nastopati uspešneje.

Tudi pogovor ne drži.

— Dragi učenci, eden najresnejših pogovorov je, da je najkrajša pot najboljša.

— To ni res, gospod učitelj, moj oče to zanika.

— Kaj pa je tvoj oče?

— Sofer avtotaksija.

Po poroki se vse izpremeni

— Vsi možje so enaki. Moj Alfred je trdil pred poroko, da bi šel zame na konec sveta, zdaj pa niti k peku noče hoditi pe kruh.

Klubske smuške tekme na Jesenicah

Prvenstvo SK Bratstva si je priboril Leopold Markelj, prvenstvo TK Skala, podružnica Jesenice, pa Ciril Praček.

Jesenice, 8. januarja.

V nedeljo so imela vse društva in vsi klubi, včlanjeni v GZSP, svoj klubski dan. Tako je imel SK Bratstvo smuške tekme na Jesenicah na desni strani reke Save, TK Skala, podružnica Jesenice, smuške tekme za klubsko prvenstvo v kombinaciji na planini Roči, ASK »Gorenjce« pa je imel svoje smuške tekme na planini Črni vrh nad Jesenicami.

SK »Bratstvo« je imel tekme v smuškem teku dopoldne s startom in ciljem na svojem igrišču, skakalne tekme pa na skakalnici Lada Kočarja v Mojstrani. Tekme je vodil predsednik kluba g. Lojze Božič s pomočjo tehničnih vodij Smoleja Ivana, Smoleja Slavka, Cerarja Draga in Vinka Kržišnika. Na startu se je javilo 7 članov, 6 naraščajnikov in 24 dečkov od 7. do 14. leta, ki so bili razdeljeni v tri skupine. Proga za člane je bila dolga 17 km in je vodila za Savo v smeri proti Mojstrani in zopet nazaj na cilj. Prvenstvo kluba si je priboril Markelj Leopold v času 1:12.26, kot 2. je prišel na cilj Smolej Franc v času 1:14.49, 3. Kozjek Vinko v času 1:22.24. Naraščajniki so tekmovali na progi, dolgi 6 km. 1. mesto si je priboril Reinmiller Ferdinand v času 38.59, 2. Zupan Jože 42.06, 3. Polajnar Cvetko 44.47. Deca od 6. do 7. leta, proga dolga 300 m. 1. Knific Mirko 1.28, 2. Brun Slavko 1.29, 3. Pogačnik Joža 1.52. II. skupina: Deca od 9. do 11. leta, proga 600 m. 1. Razinger Lojze in Brun Engelbert 3.8, 2. Bukovnik Leo 3.14, 3. Sušnik Vladimir 3.17. III. skupina: deca od 11. do 14. leta, proga 900 m. 1. Razinger Anton 4.01, 2. Kordež Stanko 4.21, 3. Knific Ivan 4.34. Člani, skoki: 1. Zupan Ivan 219 točk, 2. Ravnik Joža 183, 3. Kozjek Vinko 176 točk. Naraščaj, skoki: 1. Legat Anton 139 točk, 2. Zwischenberger Adolf 108 točk, 3. Polajnar Cvetko 53 točk.

TK »Skala«, podružnica Jesenice, pa je priredila na kluski dan na planini Roči tekme za klubsko prvenstvo za sestavljenko tekmo v smuku in smuških likih, kar je prva tekma te vrste v naših krajih. V teh dveh disciplinah je treba od tekmovalcev velikega tehničnega znanja in drznosti ter popolno obvladanje smuči ter poznavanje terena. Tekmovali so najboljši in najdrzejši naši mladi smučarji, prava jeseniška smuška elita v letih lep in drznih disciplin.

Proga za smuške like je bila izpeljana nad smuško kočjo na Roči in so jo morali tekmovalci prevoziti po dvakrat. Proga za smuk je šla z vrha Kleka mimo kočje na Roči do Molzišča. Dolga je bila približno 4 km z višinsko razliko 500 m. Sneg je bil precej osorenjen in zato precej nevaren za vožnjo. Doseženi časi so bili izvršni. Borba za prvenstvo izredno huda, ker ima »Skala« tekmovalce, ki so si zelo enaki. Prvo mesto v sestavljeni tekmi si je priboril Praček Ciril z 96.5 točkami, ki je s tem postal prvak kluba v tej sezoni, 2. mesto Lukman Pavel 93.7 točke, 3. mesto Heim Hubert 84.2, 4. mesto Novak Joža 78.6 in 5. mesto Kotnik Lojze 77.8 točk. Kako ostra je bila borba med tekmovalci v smuku je razvidno iz tega, da je Pavel Lukman prevozil 4 km dolgo progo z višinsko razliko 500 metrov v 3 minutah in 11 sekundah. Tekmovalo je 21 članov, poleg njih pa so tekmovali tudi članice in naraščajniki, in sicer samo v smuških likih. Tudi ti so dosegli prav lepe rezultate, zlasti naraščajniki, med katerimi se je posebno odlikoval Klein Bruno. Vodstvo tekem je bilo v izkušenih rokah smuškega oddelka »Skale«, ki jih je izpeljal v najlepšem redu.

Iz življenja Slovencev v Ameriki

Pet smrtnih nesreč. — Odlikovanje naših dijakov. — Novi grobovi.

Rudniške nesreče so v Ameriki na dnevnem redu, številne katastrofe pa zahtevajo mnogo človeških žrtvi, ki je med njimi tudi vedno mnogo naših ljudi. Tako se je v Keewatinu, država Minnesota, 12. decembra utrgala večja plast zemlja in zasula 39-letnega rudarja Matijo Grobnica in 42-letnega rudarja Jurja Štimaca. Nesrečna rudarja so drugi dan izkopali mrtva. — Tretja žrtev rudniške nesreče je pa postal 16. decembra v rudniku Imperial dolgoletni tamonjski naseljenec Paul Pauri. V rudniku ga je zasulo, a drugi dan je v bolnici podlegel poškodbam. Pokojni je bil doma s Primorskega.

V Clevelandu je avtomobil, ki ga je sofinanciral Josip Page, povozil 37-letnega Alberta Tomaža. Voz je treščil s tako silo vanj, da je bil Tomaž takoj mrtav. — V Clevelandu je padel po stopnicah France Jerman tako nesrečno, da je udaril z glavo ob cementna tla in si prebil lob

Danes velika premiera ob 9.1/4 uri
velefilma ljubezni in lepote

Taifun

v katerem nastopa slavni ruski igralec

VALERIJ INKISINOV

Predprodaja od 11.—1/3.

ELITNI
KINO MATICA
TELEFON 2124

Liane Haid in Viktor de Kowa

To je film, ki nam pokaže ljubezen in strast jeponske duše

Dnevne vesti

— Izplačilo invalidskih podpor za pretekla proračunska leta. Dravska finančna direkcija razglasi: G. minister za socialno politiko in narodno zdravje je odredil izplačilo invalidskih podpor za pretekla proračunska leta. Doslej je prejela dravska finančna direkcija v Ljubljani nalog, da izplača 2.363.973,35 Din. Tudi za ostali del teh obveznosti bo kmalu dobila nalog. Ker je denar preskrbljen, bodo zastonj izplačile podpore izplačane do konca januarja 1934. Urgence so torej odveč.

— Anketa kmetijskih pospeševalnih organov. Dne 4. in 5. t. m. je kraljevska banska uprava dravske banovine priredila v prostorih Kmetijske družbe v Ljubljani anketo vseh organov, ki delujejo na pospeševanju kmetijstva v dravski banovini. Na anketo so bili pozvani vsi sreski kmetijski referenti in njihovi pomočniki, ravnatelji in profesorji kmetijskih šol, ki sodelujejo pri znanjani kmetijski službi, in zastopniki državne kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani. Anketo je otvoril in zaključil s primernim nagovorom g. pomočnik bana dr. O. Pirkmajer, ki je s svojo navzočnostjo poudaril zanimanje, ki ga kraljevska banska uprava pripisuje kmetijskemu pospeševalnemu delu. G. ban, ki je bil službeno zadržan, je anketi poslal svoje pozdrave ter navodila. Anketa je pod vodstvom načelnika kmetijskega oddelka in Josipa Zidanskega razpravljala o najvažnejših vprašanjih sodobne zunanje kmetijske službe. Na dnevnem redu je bilo 21 referatov, ki so jih prisotni temeljito predelali v živahni debati. Izpolnili in ponovno se je fiksiral kmetijski pospeševalni načrt dravske banovine, ki se naj izvaja v tesnem sodelovanju kmetijskih šol in resnih kmetijskih referentov s posebnim poudarkom državljanske vzgoje. Posvetovanje je trajalo 18 ur. Udeleženci so odnesli mnogo novih pobud in pogledov na njihovo delo med našim kmetijskim ljudstvom.

— Prevoz alkoholnih pijač v žigosani posodi. Generalna direkcija jugoslovenskih državnih železnic v Beogradu razglasi za Prilogo k saobz. vestniku št. 90 z dne 7. oktobra 1933. naslednje naredbe o odpravljanju alkoholnih pijač v žigosani posodi. »Posoda, v kateri se odpravljajo po železniški alkoholi pijače (vino, žganje itd.), mora biti žigosana vsako tretje leto. 1. Izjema (razen za pivsko posodo) valja do konca leta 1934 za omenjene prevoznice Srbije in Črne gore. 2. Izjema je posoda, v kateri se odpravljajo alkoholna pijača, ki je namenjena v lastno privatno (hišno) uporabo in pa 3. Prazna posoda. Sodi, v katerih se odpravljajo po železniški pivo, morajo biti žigosani ne glede na to, na katerem omenjujo se predani na prevoz. Pregledna doba se računa od 1. dne koledarskega leta, ki sledi letu, v katerem je bil sod žigosan. Polem takem mora biti žigosanje iz leta 1931 obnovljeno najkasneje do konca leta 1934 ter takega sod za železnico ne sme izključiti od prevoza lekom leta 1934. Sprejem alkoholnih pijač na prevoz v posodi, ki ni žigosana ali pa ima zastarelo žigosanje, ni dovoljen na osnovi št. 3. odstavka 1., točke 2 železniške saobrazne uredbe.«

— Konkuzji, prisilne poravnave in posredovalna postopanja. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 21. do 31. XII. 1933 naslednje statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): 1. Otvorjene konkuzji: v dravski banovini — (3), v savski 1 (1), v vrbski 2 (3), v primorski 1 (—), v drinski 2 (1), v zetski 2 (—), v dunavski 2 (6), v moravski — (2), v vardski 2 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—). — 2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkuzja: v dravski banovini 5 (4), v savski 1 (12), v primorski 1 (1), v drinski — (4), v dunavski — (4), v moravski — (1), v vardski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2). — 3. Otvorjena posredovalna postopanja: kolikor jih je društvo bilo javljenih: v dravski banovini 1, v savski 3, v vrbski 1, v dunavski 2, 4. Odpravljene konkuzji: v dravski banovini 4 (1), v savski 1 (2), v primorski 1 (—), v drinski 3 (2), v zetski — (1), v dunavski 1 (2), v moravski 2 (4), v vardski 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo — (1). — 5. Odpravljene prisilne poravnave izven konkuzja: v dravski banovini — (6), v savski 1 (12), v vrbski 1 (3), v primorski 2 (1), v drinski — (1), v dunavski — (6), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (3).

— »Fotoamaterjeva« prva letošnja številka nas je s svojo novo opremo iznenadila. Načrt za naslovno stran je izdelal arhitekt Serajnik in predstavlja bistvo oko foto in kinokamere izdelana je v treh barvah in moramo pohvaliti to opremo, v kateri sicer le redke revije dosežejo željeni uspeh. V današnjem času, ko je reklama izpopolnjena še skoraj do popolnosti, igra tudi naslovna stran vedno odločilno vlogo, ker človeka nehoti prisilji, da tudi vsebinske revije posveti vsi pozornost, ki pa jo »Fotoamater« tudi res zasluži. Poleg strokovnih fotočlanov popolnoma znanstvene vrednosti prinaša tudi popularne članke za fotoamaterje začetnike. ki morejo vsakemu koristiti. Poleg tehničnih slik, ki posamezne članke izpopolnjujejo, prinaša revija tudi: v vsaki številki štiri umetniške priloge ki zaslužijo pohvalo po svoji odlični fototehniko in tudi izbranih motivih. »Fotoamaterje« ureja prof. inž. Leo Novak, a založnik je drogerist Benč Gregorič. Zadržna številka prinaša novoletno željo uredništva in uprave. Penga-lov članek »Portrait v fotografiji, Vizja-

kov »Izboljšanje kontrastnih negativov s ponovnim razvijanjem« in Novakov »Barva na fotografiji za Asfalor filmom, poleg še raznih drugih zanimivih rubrik. Tudi notranja oprema je v tem, že tretjem letniku, popolnoma nova in zasluži vso pozornost.

— Prošnja! Bivši veletrgovec z žitom in moko, Bašević Aleksander, v Červenci, Banat, mi dolguje izteženo vsoto 25.000.— Din. Leta 1927, je Bašević brez sledu izginil. Oseba in čopasi, potom katerega bi zvedel za sedanje Baševićovo bivališče, dobi primerno nagrado. Prosim druge časopise za ponatis. Gobec Dragotin, Kragujevac, Knez Mihajlova št. 32.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stalno, deloma oblačno vreme, temperatura nespremenjena. Včeraj je po malem snežilo v Ljubljani, Mariboru in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 6, v Skoplju 4, v Mariboru 3,6, v Zagrebu 3, v Sarajevu 2, v Ljubljani 1,8, v Beogradu 0,1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,9, temperatura je znašala —3,6.

— Smrtna nesreča na kolodvoru. V Ko-privnici se je pripetila v nedeljo težka nesreča. Poštni uslužbenec Franjo Sabolič je hotel čez tir, pa ga je zgrabila lokomotiva in mu zdrobila prsni koš, tako da je kmalu po prevozu v bolnico izdihnil.

— Borba redarja s šoferjem v drvečem avtomobilu. Včeraj so imeli v Zagrebu zanimivo borbo redarja s šoferjem v drvečem avtomobilu. Redar Basrak je opazil zgodaj jutraj na lili avtomobil, ki je na vso moč drvel proti Jelačićevemu trgu. Šofir je Ivan Ogriček. Redar ga je legitimiral in pozval naj se odpelje z njim na policijo. Spetoma si je pa šofer premislil in z redarjem sta se začela ruvati. In spustil je volan in avtomobil je zavozil v kandelabro. Redar se je nekoliko potolkel. Končno so šoferja ukrotili in spravili na policijo.

— Strašna železniška nesreča. Med Vinkovci in Ivankovim se je pripetila v nedeljo zvečer težka železniška nesreča. Bila je temna, meglena noč in progovali nadzornik Ferdinand Ogurek ter železniški delavec Franjo Ilić sta pregledovala progo. Vozila sta se z drezino, naenkrat pa pa privozil od nasprotne strani vlak, lokomotiva je butnila v drezino ter na mestu ubila oba železničarja. Oba sta bila oženejena in zapuščata več nepreskrbljenih otrok.

— Obup Slovenke v Zagrebu. V nedeljo zvečer si je hotela v Zagrebu končati življenje 24-letna Stefanija Pavunović iz Rožanske Slatine. Napila se je octove kisline pa so jo prepeljali v bolnico in izprali želodec. Vzrok je bala ljubosumnost.

— Pri boleznih žolča in jeter, žolčnih kamnih, zlatici, uravna naravna »Franz Josefov« grenčica prebava na naravno polpen način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdraviljenje z »Franz Josefov« vodo posebno dobro, če jo mešamo s toplo vodo, izpijemo zjutraj na teš želodec. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— V Gradski ulici in okolici trnovskega mostu je zastalo delo na cesti in ob Gradščici. Zaposlen je en delavec, ki ravna sproti nasipni materialu, ki ga dovažajo od izkopa za tramvajso progo. Treba bo še mnogo materiala, ker bo cesta dvignjena približno meter na nekatere kraje. Tudi za nasipanje obrežja bo treba še precej nasipa. Pri gradnji tramvajске proge ne bodo dobili dovolj materiala, saj kopijejo temelje za tir že v Stritarjevi ulici, pred glavno pošto bo pa krožna proga sklenjena.

— V Vremenski so nas zopet potegnili včeraj. Zjutraj je bilo mrzlo in začelo je snežiti, da smo se vsi — razen neupoštevanih izjem — veselili nove zime in smučarji so zopet začeli vstajati od mrtvih, a popoldne je bil snež zopet južen. Na cestah so bile zopet luže, na smučarskih terenih so se pa smučali redki smučarji, ker se je sneg prijemal smuč; kot smola. Nekateri se tolažijo z izredno hudo zimo, ki bo baje kmalu nastopila, zopet drugi pa upajo, da sploh ne bo prave zime.

— »Zima in zgodnja pomlad za okniz je naslov predavanja, ki ga bo imel naš priljubljeni strokovnjak g. Anton Lajp, ravnatelj mestnih nasadov, v okviru podružnice SVD jutri ob 19. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Predavatelj bo pokazal in govoril predvsem o rastlinah, ki sedaj cveto v naših sobah, povedal bo pa tudi, kako naj jih negujemo, da nam bodo dobro uspevale in bujno cvetele. Ker prijateljske cvetlice in ljubitelji sobnih rastlin ob tem času doživljajo največ razočaranj, bo predavanje gotovo vsem pravo dobrodošlo. Vstopnine ni.

— Za hrano zmružjočim ptičkom so darovali Društvo za varstvo in vzgojo ptičev: tvrda Sever & Comp Din 200, firma Josip Urbanč Din 200, predsednik v. lešajma g. Frah Bonat Din 100 in g. N. Vodišek z otoka Raba Din 50; razen tega je pa znana tvrda »Dekor.« tovarna keramičnih izdelkov, poklonila več svojih najlepših umetniških izdelkov za nagrado na bošični razstavi odlikovanim rejcem kanarčkov. Vsem iskrena hvala! Društvo ponovno prosi vse dobrotnike ptič na potresajo prezoblom ptičkom krade, čne pa

ki tega ne morejo storiti, pa prosa, da pošljejo v ta namen namenjena mesna Društva za varstvo in vzgojo ptičev v Ljubljani, Poljanski nasip 15, ki bo v njihovem imenu skrbelo za lačne ptičke pod milim nebom.

— V naših kinematografih. Film »Skandal v Budimpešti« je tudi našemu občinstvu zelo ugal, Danes je zadnjič na sporedu. Paterm pa pride na vrsto film »Taifun« in sicer že drevi ob 21.15. V tem filmu nastopa ruski igralec Inkišinov. Kdor boča videti viber strasti in ljubezni naj ne zamudi tega filma. — ZKD nam pa pripravlja za predstveni čas več zabavnih filmov, da se bomo lahko počisto nasmejali. Prvi tak film bomo videli v petek ob 14.30 in sicer po znižanih cenah 3 in 5 Din.

— V Zene v ilirskem gibanju. O tej snovi predava jutri v sredo, ob pol 5. uri popoldne v Splošnem ženskem društvu, Rimeka c. 9, dipl. filozofka, gdnja. V. era Dostalova. Sestanek je javen in je tako dobrodošel vsakdo, ki se zanima za zgodovino jugoslovenske žene.

— Cankarjev večer »Svoboda« in »Zarja«. Delavski prosvetni večeri, ki jih prireja omenjeni kulturni društvi, so med našimi lepšimi prosvetnimi prireditvami, ki jih ima delavstvo v Ljubljani in okolici. Tako se nam obeta v soboto, 13. t. m. zopet en tak prosvetni večer. Cankarjev večer, v proslobo 15-letnice smrti Ivana Cankarja. Besedo o Ivanu Cankarju bo govoril pisatelj Anžel Cerkenik. Poleg recitacij iz »Ertlike« in odlomkov iz »Hlapca Jernejca«, »Kralja na Betanovic in dialoga iz »Pohujšanja« bo nastopil tudi četrški orkester (2 čifte, 2 violini in kitara). Prenovljena godba »Zarja« pa bo pod taktirko kapelnika Cerarja prvič zagrnila od škorpika za ta večer instrumentiran krasen koral »Vzburjenja duhove«. Obeta se tudi povesno nabo skladba ene iz pesmi Iv. Cankarja, iz »Ertlike«. Dosedaj še sploh nimamo nobene Cankarjeve pesmi komponirana, skladatelj Ciril Pražek pa je za to poskrbel. Steklari iz Rožanske Slatine, ki imajo lep moški pevski zbor v svoji »Svobodi« in ki so se nastopili pred odlično publiko v zdraviliški dvorani v Rožški Slatini, bodo zapeli celo vrsto lepih narodnih in delavskih pesmi. Drugi dan, v nedeljo 14. t. m. pa bodo ob pol 11. uri dopoldne »vsi« tudi v radiu.

— Voini invalidi in vdove! Dospel je premost; član, ki si ga želi nabaviti, naj pride ob 9. do vstetesa 11. t. m. v društveno pisarno med uradnimi urami (od 9. do 14. ure). S seboj je prinesiti člansko knjižico ter vreče.

— V Plesni odsek društva »Kriček« vjudno sporoča, da prične z rednimi plesnimi vajam: v sredo 10. januarja ob 8. uri zvečer. Da se izmnožite v noveli plesov, se zanesljivo udeležite. 12-n

Iz Semiča

— Star dolg poravnani. Še leta 1927, so pričeli a trasiranjem nove ceste Semič-Kolodvor, ki so jo 1928 tudi dovršili. Potrebno je bilo »svetla« zaradi ta ceste odvezti mnogim gospodarjem zemljo in vinograde, da se je cesta mogla zgraditi. Ljudje so radi dali svojo zemljo, ker je bila obiljubna odškodnina in ker ta ta cesti Semiču v prid. Do odškodnine pa kljub temu niso nikakor mogli priti, dasi so romale prošnje za prošnjami v Ljubljano. 30. decembra lani je končno vendar komisija državnega pravobranstva in kr. banske uprave iz Ljubljane izplačala v Semiču 11416m gospodarim odškodnino in sicer v znesku 129.528 Din, tako da so nekateri posestniki dobili kar blizu 10.000 Din, kar je danes za našega kmetar naravnost ogromna vsota, ki je že leta in leta morda ni videl pri drugem, kaj šele pri sebi. Ljudje so sedaj zvečer zelo zadovoljni, ker je danes ta denar mnogo cenejši, kakor 1927 in ga tudi znajo bolj ceniti, kakor takrat. Hvale vredno je, da kljub velikim vsošni pri posameznikih ni bilo niti enega primera, da bi se kdo napil.

— Sokolski dom dobimo. Ob koncu decembra je imel naš novi občinski odbor trajno sejo, na kateri je predvsem eklepal o pravnici domačega Sokolskega društva za potrebno stavbišče za gradbo Sokolskega in Gasilskega doma. Nekateri občinski močje se sicer nasprotovale ugniti rešitve te prošnje, a je bila končno vendar z 18 proti 4 ugodno rešena. Debatla je trajala nad pol-druugo uro in je sokolski upravitelj g. Razpoki moral zelo temeljito polasniti ellie sokolskega in gasilskega. Ljudje bi se morali zavedati velikega pomena sokolskih telovadnic, ki nam vzgajajo zdrav naraščaj, kar ne bo le v prid državi, nego tudi občini, ki si bo vzgojila sposobne delavce za bodočnost. Gasilsko društvo, ki ga imamo že čez 40 let, in sokolsko, ki šteje že 24 let, bosta tako končno vendar prišla do praprobnega doma, ki bo že letošnji jesen nabrži dograjen. Pozdravljamo odlični nastop občinske uprave z županom g. Kočvarjem na čelu, ki je po dolgi letih molčovanja sadaj uspešno našim vrhom Sokolom in gasilec. Vrata novega doma bodo tudi pri nas, kakor povsod, vedno odprta vsem kulturnim in gospodarskim društvom.

— Silvestrov večer, ki ga je priredilo naše vrlo Sokolsko društvo, je ponovno dokazal, da vlada med našimi domačini vrdno večje zanimanje za kulturno in prosvetno delo. Vprizorili so burko »Hlaček«, ki je povzročila obilo emeha. Zlasti dobra sta bila A. Justa s Spelo in br. Plot s Stefencom, a tudi vsi drugi so svoje vloze igrali brezhibno in so v nje popolnoma živeli. Sledili so še šaljivi nastopi »Kovači in škorpiki«, kter moramo pohvaliti zlasti g.estro Sokolovo, Hafnerjevo in Kočvarjevo, a prezreli tudi ne ememo polnočnega govora naraščajnika Tončka Strumbila, ki je s svojim lepim nastopom vse presenetil. Naj bi se še naprej vzgajal v sokolskem delu, kjer bo lahko še mnogo dosegel.

— Sokolski občni zbor se bo vršil v nedeljo 14. t. m. ob pol 14. uri v prostorih nove šole. Udeležba je za vse obvezna. Ob tej priliki omenjamo, da bi bila za novi sokolski in gasilski dom potrebna nabiralna akcija, ki bi to domačini in tudi drugi gotovo radi podprli glede na plemenite cilje teh društev.

— Smrt šestiljivega starčka. V Stranski vasi pri Semiču je 4. t. m. umrl Matija J. d. n. i. v 94. letu. Starček je bil oče pok. starostnika Sokolskega Koloka br. Josipa J. idnča. Kljub visoki starosti je še vedno posegal v javno življenje in bil vedno zaveden napredniak. Rad je obiskoval sokolske prireditve in med naprednjaki je bil vedno priljubljen. Vrlemu možu bodi lahka zemlja!

Iz Škofje Loke

— Zdravstvene trgovalce za stres Kranj povzročeni v Škofji Loki javila vsem svojim članom, da bo uradni dan v soboto 13. t. m. ob 8. do 11. ure v pisarni Sokolskega doma v Škofji Loki.

Lep prosvetni večer grafikov

Organizacija grafikov deluje v prosvetni, humanitarni in borbeni smeri

Ljubljana, 9. januarja. Sinoči nam je v dvorani Delavske zbornice pokazala stanovska organizacija naših »rčnih umetnikov« lepe sadove svojega prosvetnega dela. Prosvetnih večerov, ki bi bili na takšni umetniški višini, je pri nas malo. Grafiki so pokazali, kako resno pojmujejo v svoji organizaciji poleg strokovnega dela tudi prosvetno. — Udeležba je bila lepa, vendar je prireditelj zaslužila še več pozornosti.

Zbrane je nagovoril predsednik ljubljanske podružnice SGRJ Drago Kosom. Poklično delo grafikov že samo zahteva izobrazbo, a grafiki se tudi dobro zavedajo, da si bo le izobraženo delavstvo priborilo boljše, pravičnejšo bodočnost ter bo lahko vkorakalo v novi čas. Nekdaj je izobrazba delila ljudi med seboj, prihaja pa čas, ko jih bo izenačevala in družila. Grafična organizacija je strokovna organizacija, vendar je bila ustanovljena pred 65 leti kot prosvetno društvo in bila je že ob ustanovitvi organizacija v pravem pomenu besede. Zdaj ima v naši banovini 1000 članov, v vsej državi pa 5000. Ze od začetka so se grafiki zavedali, da je prosvetno delo podlaga borbenemu. Zato pa ni ostalo le pri prosvetnem delu, ki mu je sledila izgradnja humanitarne strani organizacije. Čez 50 milijonov so izdali za podpore članom, kar je izredno mnogo za tako nizko število članov. In zdaj organizacija vzdržuje okrog 40% nezaposlenih članov. Organizacija je zdaj povsem izgrajena in se njeno delovanje giblje v treh smereh: prosvetni, humanitarni in borbeni (strokovni, stanovski). Prosvetno delo si dele klubi in društva grafikov, ki delajo intenzivno predvsem iz svojih sil, samostojno. Govornik nam je predstavil orkestralni odsek »Grafike«, pevsko društvo »Grafiko« in gledališki odsek, ki so se nem vsi predstavili nadvse dostojno še sami na večeru.

Orkestralni odsek, kot tudi pevsko društvo »Grafika« sta se že častno uveljavila v naši javnosti, ki ju ve ceniti kot upoštevana glasbena činitelja in ne le kot povprečna društvena odseka. Orkester ni sinoči izvajal programa z visokimi umetnostnimi težnjami, kar je bilo tudi povsem prav, saj to ni bil le koncert v strogem pomenu besede. Vendar je pokazal orkester tudi z učinkovitimi salonskimi komadi, da zmoro več kot le zabavati povprečnega prijatelja glasbe. Posebno skrbno so podali vse točke in v vsem izvajanju je bila čista ljubezen sodelujočih do glasbe,

tista ljubezen delovnih ljudi, ki se ne posevajo glasbi zaradi lukstusa, nego zaradi notranje potrebe — potrebe do duhovnega izživljanja.

Pevski zbor je sinoči zopet potrdil, da so v njem poštivovalni, nadarjeni in ambiciozni pevci, ki so ponesli pred leti sloves naše pesmi preko naših državnih mej. Zdaj imajo za pevovodjo Danila Bučarja. Niso nam peli težkih stvari, a tako lepe pesmice, da jih je bilo mnogo premalo za razvnete poslušalce Bučarjeva »Tam, kjer pisana so polja«, Gröbmingova »Deklica«, »Istrska narodna« in I. Ocvirkova »Majolčica« — vse so pokazale vrline izvrstnega pevkega zbora grafikov in da so pevci kultivirani — pozna se jim dobra šola. Vaega pa tudi ne napravilo le vaje ter dobro strokovno vodstvo, nedvomno je treba mnogo pripisovati veselju pevcev do pesmi in da imajo smisel za disciplino. Kot orkester je moral dodajati tudi pevski zbor. Navdušenje poslušalcev pa ni izviralo le iz kolektiralnosti, vsi smo bili pevcem iskreno hvaležni za čar lepe pesmi.

Pozno je že bilo, ko so nastopili še člani gledališkega odseka, vendar smo se zotopili zbrano v prelesivo socialno enodejansko dramo »Dediščina«, ki jo je napisal E. Gangl, režiral pa R. Kos. Do odrskih poizkusov ima človek vedno majhno nezupanje pri diletantih. Ni nam treba iskati primernejših besed: bili smo v resnici presenečeni. Igralci so pokazali ne le inteligenco, temveč tudi nadarjenost, da igra ni bila povprečna v slabem pomenu besede. Enodejanka je prepletana z več dramatičnimi prizori, ki jih mora igralec res doživeti, da ni vse pokvarjeno z eno samo nepremišljeno potezo. Tega se je moral zavedati tudi režiser. Najboljši se mi je zdel v splošnem del Aleška, a dobro se je tudi izkazal Marko. Jure je bil nekoliko premehak, ženski, kar je pa že delno neizogibno zaradi teksta. Peter bi morda glasovno bolj odgovarjal za Juretovo vlogo, sicer je pa bila razdelitev vloog posrečena. Scenarije za takšno igrlico si tudi ne moremo zaleteti izrazitejša.

»Dediščina« je socialna igra, ki je zelo priporočljiva za delavske odre — seveda, če se igralci življe v igro tako in jo doživijo, kot smo videli sinoči, ko je napravila predstava na vse globok vtis.

Večer je uspel splošno — vsi prosvetni odseki »Grafike« so nam predstavili tako dostojno, da so grafiki lahko ponosni na prosvetno delo svoje organizacije.

SAMO SE DANES

Ljubka

DOLLY HAAS

v zabavnem filmu

Mala pustolovka

zabava nas v

Zvočnem kinu Ideal

Predstave ob 4., 7. in 9.1/2 uri zvečer

Iz Trbovelj

— Na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije vibrajo po vsej dolini raz hiš državne trobojnice.

— Razglas občine. Glasom zakona o volilnih imenikih št. 5 bo občinski urad izvršil ta mesec vsakoletno popravilo volilnega imenika za občino Trbovlje. Uprava občine vabi vse volilce, da se pripravijo v vpopledno v volilni imenik. Če so vpisani in če niso, da se jih vpiše. Enako se vabi tudi vse one volilce, ki so se preselili iz enega stanovanja v drugo, da to naznanijo. Zglašio naj se tudi tisti, ki so postali do 31. 12. 1933 polnoletni in si tako pridobijo volilno pravico. Končno vabi uprava občinske volilne, odnosno volilnega upravičenca, ki bi mu bilo glede popravila volilnega imenika kaj znanega, da to javi podpisaneu uradu vsaj do 20. t. m. in tako a tem primore, da bodo volilni imeniki občine Trbovlje v slučaju event. volitev čim popolnejši.

— Dve težki nesreči. Dne 6. t. m. se je pri delu na separaciji težko pomerečil elektrizar Kotar Valentin. Nameraval je montirati električno svetilko na neko steno ob železnici. Postavil je 6 m dolgo lestvo v vazgon, nato se pa povzpnil na vrh lestve. Medtem pa so delavci, nekoliko porinili voz naprej, tako da so Kotarju lestvo spodnesli. Kotar je padel tako nesrečno, da se je obutno potokljal po glavi ter si zlomil levo roko. — Na dnevnem kopu Dobrna na se je včeraj težko pomerečil delavec Klančič Ivan. Snažil je etazo ter čistil odkopno steno od previehih plasti, ki ogrožajo delo na »tazi. Ki je menil, da je steno zadostno očistil, je šel na stazo, da odvozi material. Medtem pa se je odločil iz stene še en kos laporja, ki mu je padel na stopalo levo noge, ter mi jo zlomil. Oba sta bila prepeljana v bolnico.

— Predavanje o Koroški. Predavanje, ki ga je priredil posevski pododbor Kluba koroških Slovencev v nedeljo popoldne v tukajšnjem Sokolskem domu, je bilo prav dobro obiskano in je izvrstno uspelo. Posebnost razvseljivo je dejstvo, da se je poleg zastopnikov naših narodnih, kulturnih in stanovskih društev udeležilo predavanja tudi veliko število rudarskega delavstva, kar je naš najboljši dokaz, da baš ti trpinj najboljše čutijo, kaj je trpljenje, ki ga prinašajo naši rojaki onstran Karavank. — Zastopnik osrednjega odbora Kluba koroških Slovencev iz Ljubljane je poslušalce v svojem lepem predavanju vodil po deželi zelenomodrih jezer, solčnih planin, sumčih gozdov in od starodavnih slovenskih kmetih naselili posejanih dolin tam ob Zili in Dravi, v Rožu in Poduni, kjer je tekla v svoji davnini zibelka našemu narodu. Starodavne slovenske šege in navade, ki se gote med našimi rojaki na Koroškam boli kakor kjerkoli, jasno pričujejo, da je to del našega narodnega telesa, ki je bil pred 13. leti na krivženi in golufavi način odtrgan od mlade naše narodne države. Toda krivžniki to čutilo in zadržna se jim olašati vst, ki jim ne da miru. — Naša dolžnost je, da razvijo dogodek budno zasledujemo, kajti ne smemo dopustiti, da bi nas tok časa prshvel.

— Zatem se je opomnil starostnika Koloka br. Plankovič 5 obletnice 6. januarjskega manifestu Nj. Vel. kralja. V lepših besedah je opital razvoj dogodkov pred in po zgodovinskem manifestu, s katerim je Nj. Vel. kralj razpadla razpada. Govornik je apeliral na solidarnost vsega našega naroda, ker le takrat bo mogoče enkrat rešiti tudi one brate, ki danes še ječe v sponah tujeja robstva. S trikratnim »Zivio« klicem Nj. Vel. kralju je zaključil svoj govor, kateremu so se vsi z navdušenjem odzvali. — Predsednica Kola jugoslovanskega sešter šolske upraviteljica g. Lapornikova se je v prelopo zasnovanem patrijotičnem govoru spominjala rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije ter zaključila z vzklikom Nj. Vel. kraljici in vzhvišenem kraljevskem domu. — Zatem pa se je vršil rodni letni občni zbor Kluba koroških Slovencev, posavskega odbora v Trbovljah, kjer je bil izvoljen stari odbor. S tem je bilo predavanje, ki se je razvilo v lopo patrijotično narodno manifestacijo, zaključeno.

Samo se danes senzacionalni velefilm

MORSKI VOLK

v ZVOČNEM KINU DVOR

Telefon 27-30

Senzacija, kakršne še niste videli.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri.

Krvav spopad zaradi plesa

Kranj, 8. januarja.

Sinoči po polnoči so se stekli fantje v eni izmed gostiln na Gorenji Savi pri Kranju. V obeh gostilniških sobah so plesali, seveda kar na lastno roko brez dovoljenja. V večji sobi je bila večja družba delavcev, med drugimi tudi Janez in Miha Dolinar izpod Smarjetne gore, Franc Gros iz Kranja in Joahim Stare iz Strazišča. Nasproti njihove mize je sedel Josip Zajc iz Preseka pri Krapi in v ananjski sobi je bila svatba, v vsaki sobi so imeli svojega godca; fantje pa so plesali včasih v večji, včasih v manjši sobi. Med plesom je začela omenjena četvorica izzzvati Zajca, češ da je pritepenec in naj molči. Končno so ga napadli, podrli na tla in ga začeli obdelovati z noži in rokami. Miha Dolinar mu je stal na levem ramenu, da se ni mogel dvigniti in braniti. Dobil je tri precejšnje rane z nožem, najtežja je tik pod srcem v prsnem košu, ki je smrtno nevarna. Oba Dolinarja sta ga suvala z noži, dočim sta ga Gros in Stare pomagala vrti na tla in ga prepejala z rokami.

Orožniška patrulja je bila takoj na mestu. Aretirala je Miho in Janeza Dolinara, ker

A. O. Černy:

263

Dve siroti

Roman

S prepričevalnimi besedami in laskanjem jo je skušal poročnik prepričati, da ni nobenega povoda za strah, čeprav tudi sam ni bil miren.

Cim je bil Indijanez dobrih sto metrov od obeh popotnikov tako, da ga nista mogla več videti, se je vzravnil in njegove opreznosti je bilo mahoma konec.

Kmaku je prispel do nekakšne poseke, poraščene z nizko travo. Sredi nje je sedelo deset divjakov; jedli so in kadili. Sredi kroga je sedel poglavar tolpe.

Ko je prispel Huron na poseko, so se mu v krogu sedeči divjaki umaknili.

— Kaj je našel rdeči brat? — je vprašal poglavar.

— Našel je dva popotnika, ki jima služi za vodnika, — je odgovoril Huron.

— Kam pa potujeta?

— V Virginijo.

— Vodnik ju zapelje s poti.

— Poglavarjevo povelje bo izpolnjeno. Sovražim belokožce, kakor jih sovraži poglavar.

— Dobro. Rdeči brat se napoti k jezuru svojih očetov.

— Da, — je odgovoril Indijanez.

— Kdo sta popotnika? — je vprašal poglavar.

— Francoza. Mož in žena.

Poglavar je vprašal s pogledom po podrobnostih. In Indijanez je nadaljeval:

— Žena, ki ima obraz blede kot luna nad Velikim jezerom, je vredna, da bi služila poglavarju. Poglavar jo bo imel.

— Tvoj bo pa mož, če nam pride v roke, — je odgovoril poglavar.

— Mož je pogumen, ima orožje, moji bratje ne bodo tvegali svojega življenja. Papay, — tu je Indijanez pravič izgovoril svoje ime, — počaka na ugoden trenutek in opravi vse sam.

— Pojdi torej! — mu je zapovedal poglavar.

Ker se pa Papay ni ganil, ga je poglavar vprašal:

— Ali bi mi rad še kaj povedal? Govoni!

Papay je stopil še bližje k poglavarju.

— Mož in žena, ki bi ju moral Papay privedi živa in zdrava na cilj, sta bogata.

— Papay to ve?

— Videl je zlato. In ve, da ga je mnogo. Toliko ga je, da bi ga imel poglavar dovolj do dneva, ko se preseli k svojim očetom.

— Dobro, — je dejal poglavar. — Sprejemam darilo, ki si ga namenil plemenu. Lahko odneseš zaklad v naše taborišče v Savanah... Tam te bom pričakoval, ko vzide luna šestiš... To je več, nego potrebuje Papay za pot.

— Bom tam, — je odgovoril Indijanez.

Ostani še in povej mi, kako se boš mogel polastiti Francozovega zaklada.

— Z zvižajo!

— A če se ti ne posreči?

— Pa s smrtjo!

— Papay ubije Francoza?

— Da, — je odgovoril Indijanez in segel po ročaju tomahawka. In pripomnil je:

— Francozov skalp bo visel pri orožju, ki je služilo Papayevemu očetu.

— Kaj pa če se bo žena upirala?

— Papay je ne ubije!... Obljubil jo je poglavarju!... Papay jo prižene ujetu.

— Papay je dobro govoril, — je dejal poglavar, — toda smrt lahko pošlje tudi Papaya prej za njegovimi predniki, ki ga čakajo, da ga pozdravijo v večnem lovišču.

— Papay ne umre, dokler ne izpolni svoje dolžnosti.

— Dobro, vrnem se v Savane. Hočem biti tam pred njimi, da obvestim vse o tem.

In Indijanez se je globoko poklonil poglavarju. Ta je pa zavijtel tomahawk nad njegovo glavo, rekoč:

— Papay bo močan in spreten; no-ge ga bodo nosile kakor gazelo in oko

mu bo bistro kakor sokolu, ki preži na plen nad Velikim jezerom. Po teh besedah je Indijanez odskočil in izginil v visoki travi.

Poročnik in Marijana sta nestrno pričakovala, kdaj se bo Indijanez vrnil in kakšne vesti jima prinese. Mlada žena je komaj skrivala strah, ki jo je spreletaval vedno bolj.

Zdaj se ji je zdel Indijanez še bolj ga moža, ki sta mu bila zaupala vse, sumljiv, čeprav sama ni dolgo vedela, kakšne občutke ima pri pogledu na tekarska imela, tudi svoje življenje.

Ko je bil Indijanez odšel, je Marijana nehote stopila k svojemu možu. Toda prvi hip je molčala, ker ni hotela pokazati svojega strahu, ki morda sploh ni bil utemeljen.

Toda Indijanca dolgo ni bilo nazaj in poročnik je končno sam izpregovoril o tem.

— Najinemu vodniku sicer zaupam, — je dejal, — toda na tvojem obrazu vidim nemir, ki ga ne moreš skriti. Ni se ti treba bati. Ker pa Indijanca tako dolgo ni nazaj, te prosim, da počakaš tu...

— Da ga greš iskat? ... Nikoli ne bom dovolila, da bi me zapustil v takem trenutku.

Mlada žena se ni mogla več premagovati. Prijela je svojega moža za roko in vzkliznila:

— Naj se zgodi karkoli, ostati morava skupaj. Če nama preti nevarnost, naj naju zadene oba. Če greš iskat Indijanca, pojdem s teboj.

— Počakajva še, — je dejal poročnik; — sicer je pa najbrž najina nestrpnost kriva, da nama roje po glavi take misli. Poleg tega je nama Indijanez naročil, naj se nikamor ne ganeva, pa naj bi slišala karkoli. Morda bi bilo nevarno hoditi kar tja ven dan v to prerijsko. Če se klajito po okolici Siouxi, bi ju opozorila nase...

— Najpametneje bo počakati, da se Indijanez vrne. Morda je pa njegova odsotnost dobro znamenje.

Tisti hip se je mladima zakoncema vzdela, da se je trava v daljavi nekam čudno zamajala.

Nehote sta utihnila. Z drhtečo roko je prišla Marijana svojega moža za roko. Zdelo se je, da njen pogled vprašuje:

— Si slišal?

Obstala sta nepremično in napeto poslušala, da bi slišala tudi najmanjši šum.

Obema se je zdelo, da vidita v travi plazeče se Siouxa s tomahawki v rokah in divjimi izrazi krvoželjnosti na obrazih.

Prvi trenutki te negotovosti so se zdeli obema neskončno dolgi. Potem je našel poročnik kot utrjen vojak vso svojo hladnokrvnost in odločnost. Zlasti misel, da bo moral braniti več nego lastno življenje, ga je utrdila in opogumila.

V tem kritičnem trenutku se je ozrl nežno na njo, ki naj bi delila z njim ista usoda.

Marijana je razumela ta pogled. Razumela je, kaj se godi v poročnikovi duši, polni zlih slutnji.

Kar se je prikazala nad travo Indijanezova glava. In še predno si je poročnik opomogel od presenečenja, je planil Indijanez na sredo poseke.

Poročnik je zadržal vzkliz novega presenečenja in radosti. Bil je njun vodnik s svojim večno enakim smehljajem, ki je tako vznemirjal Marijano.

— Papay se je zakasnil, ker je hotel ostati mož beseda in odstraniti vse nevarnosti, — je dejal.

Pokazal je z roko tja, odkoder je bil prišel, in pripomnil:

— Takoj krenemo zopet na pot. Siouxi tamle odhajajo, da dohite Angležce. Zdaj nam ne bo več pretila nevarnost.

D' Ouwelles in Marijana sta zopet zajahala konja. Indijanez je prijel njuno konja za uздо in ju potegnil za seboj v gosto travo. Trava je bila tako visoka, da sta se glavi jezdecev komaj videli iz nje. Prerijska je bila mirna; pod tihih nebesklonom podobna mirnemu morju.

Ladje brez posadke, letala brez pilotov

Problem krmarjenja ladij na daljavo je v splošnem že rešen, gre samo še za izpopolnitev konstrukcije

»Rivista Militare Italiana« priobčuje zanimiv članek o uporabi telemehanike v vojaške svrhe. Gre za problem brezžičnega upravljanja parnikov, letal in motornih vozil na daljavo. 2. marca 1917 so poslali Nemci na ta način 15 m dolgo in z razstrelivom napolnjeno ladijo do pristanišča Nieuport, kjer je eksplodirala. Ladija je imela dva motorja Zeppelin po 10 HP in vozila je s hitrostjo 40 vozlov na uro. Upravljal jo je električno z vojne ladje, brezžični brzojav so porabili samo posredno. Ladiji je sledil hidroplan, ki je nadziral njeno smer in sprotil obveščal posadko vojne ladje, kako gre poskus od rok.

Nemci so pa napravili med vojno še več takih poskusov. Še leta 1921 je našla kontrolna komisija v nekem nemškem arzenalu 20 takih ladij. Ostanke ladij, ki je eksplodirala pred pristaniščem v Nieuportu, so francoski tehniki temeljito proučili in inženjer Chauveau je skonstruiral poseben aparat za upravljanje na daljavo s pomočjo radiotelegrafije. Aparat je imel dva vala in javno so ga preizkusili leta 1921 za upravljanje stražarske ladje »Anahuac« na Seini. L. 1927 so krmarili na ta način več ladij iz letala. Pri mornarici so rabili radiobrozojavno vodstvo, zlasti pri bojnih ladjah med ostrim streljanjem. Leta 1918 je napravila angleška oklopna streljiva »Centruione« več manevrov in med njimi je puščala za seboj umetno meglo. Nemci so rabili v ta namen bojno ladijo »Zähringen«. Brezžično so tudi gasili ogenj, postavljali antene in dajali svetlobne signale.

Predlanskim se je razširila vest o uspešnih poletih brez pilotov na otoku

Rujani pri Stralsundu. V Ameriki so krmarili radiobrozojavno po sistemu inž. Hammonda ladijo »Jowa«, ki je bila leta 1923 cilj metanja letalskih bomb in streljanja s težkimi topovi. Leta 1931 so delali enake poskuse z ladijo »Stoddert«. Manevri so se vršili s hitrostjo 6—26 vozlov. Ladija je uporabljala žaromete in če je bila zadeta, je sama dajala signale s sirenami. Leta 1923 so radiobrozojavno pilotirali letalo brez pilota z motorjem 60 HP in s tovorom 112 kg na 100 km dolgi progi. V Italiji proučujejo brezžično pilotiranje in krmarjenje že od leta 1932 inž. Fiamma. Uradne poskuse so delali uspešno v juniju in decembru 1924. Za poskusno ladijo so rabili motorni čoln »Mas 223«, opremljen z dvema električnima motorjema po 4 HP. Krmarili so ga radiobrozojavno s torpedovke »Cosenz«, deloma pa tudi iz radiopostaje na suhem. Poskusi so se obnesli, čeprav so krmarjenje motornega čolna namenoma motili iz radiopostaj na suhem.

V splošnem je pri mornarstvu rešen problem krmarjenja ladij na daljavo s pomočjo radiotelegrafije in treba bo samo sedanje konstrukcije deloma izpopolniti. Pilotiranje letal na daljavo pa ni tako lahko, ker letala v zraku niso dovolj stabilna, obenem je pa treba računati z atmosferičnimi vplivi. Zaenkrat se še ni posrečilo popolnoma nadomestiti pilota mehanično v preciznem manevriranju z letalom v neugodni atmosferi. Pa tudi to je samo še vprašanje časa. V tem pogledu so merodajni posrečeni poleti v ravni črti in na daljših progah. Rešen je tudi problem manevriranja z žarometi na daljavo s pomočjo radiotelegrafije.

Inteligenca in plodnost

Tako se glasi naslov članka dr. Shepharda Dawsona, ki ga je priobčila angleška naravoslovna revija »Nature«. Članek govori o zkušnjah in poskusih glede inteligence 3—4 letnih otrok v Glasgowu. Otroke so razdelili v skupine tako, da so bili v eni nadarjeni, v drugi srednji, v tretji pa zabiti. Šlo je za vprašanje, iz kako številnih rodov so otroci, koliko imajo bratov in sester in koliko jih še živi. In izkazalo se je, da izvirajo duševno zaostali otroci iz rodov s številnimi člani, nadarjeni otroci pa iz rodov, kjer je malo otrok. Ker pa otroci podedujejo nadarjenost od staršev, sklepa dr. Dawson, da so malo inteligentni starši bolj nevarni od bolj nadarjenih. Iz tega sledi, da se število zabitih ljudi na svetu mnogo bolj množijo, kakor število nadarjenih. Potem takem bodo nekoč na svetu samo še zabiti ljudje. Razmere skoraj da govore v prilog te domneve.

Upoštevati moramo, da se sklepajo zakonske zveze navadno le z ljudmi, ki so približno enako nadarjeni. Z nadarjenostjo števila zabitih ljudi proti nevarnost kulturi. Angleški učenjak pa sam opozarja na to, da je pri mnogih otrocih nadarjenost trpela po boleznih ali nesrečah. Toda tudi v manj inteligentnih rodovih se lahko rode po pravih dednostih bolj nadarjeni potomci.

V ječi zvedel, da je milijonar

V začetku decembra je obsodila porota v Novari 23letnega vojaka Pasquala Tigana na 4 leta 5 mesecev in 10 dni težke ječe, ker je ubil svojega tovariša Amendola. Vojak je kazen mirno sprejel in niti na misel mu ni prišlo pritožiti se. Pred božičnimi prazniki so mu pa sporočili nepričakovano vest, ki ga je zdramila iz spokorniškega ravnodušja. Zvedel je namreč, da je umrl njegov daljni sorodnik in mu

zapustil v našem denarju dobre tri milijone. Dotlej je sedel mož v ječi mirno, saj je bil prepričan, da je kazen zaslužil, čim je pa prišla vest o bogati dedščini, je bilo konec njegovega miru.

Novi milijonar mora seveda ostati v ječi in kdo bi se čudil, če kar besni v hrepenenju po svobodi, da bi mogel uživati nepričakovano bogastvo. Takoj se je seveda pritožil na višjo instanco in prošil za obnovitev procesa. Če njegova prošnja ne bo uslišana, bo moral kazeti odsedeti in štiri leta se mu bodo gotovo zdeli štiri desetletja. Ni izključeno, da se mu bo zmešalo, če bo moral tako dolgo zaman hrepeneti po svobodi. Če bo pa pameten, se bo pomiril in sprijaznil z usodo, saj je še mlad, a milijončki mu bodo v starih letih tudi vrgli lepe obresti, tako da bo njegovo bogastvo še večje.

Iz Stične

Seja občinskega odbora je bila v nedeljo 7. t. m. Ponovno je bilo na dnevnem redu razpravljanje o cementu, ki ga je pred meseci občina pomotoma prevzela za polovično ceno. Tvrdis, ki je cement občini dobavila, tožijo sedaj občino, da mora plačati še drugo polovico vozte za cement, ki ni bil njej namenjen. Stvar s cementom je postala prava lokalna afera, kajti pri aferah navadno stroški za uraditve afere prav hitro narastejo. Občina sedaj išče krivca, ki ji je zaradi pomoči povzročil precejšnjo škodo. — V krajevni šolski odbor v St. Vid je bil izvoljen g. Lojze Medved, odbornik. — Čez 14 dni bo zopet občinska seja z dnevnim redom: cement.

Tajinstveni molk jamarjev. V zadnjem času, ko je zaradi mraza raziskovanje v jami zelo lahko, so jamarji proti svoji navadi utihnili. Znano pa je okoliščina, da so jamarji na delu in da prihajajo ločeno do vhoda v jamo in čim najhitreje zdrsnejo po Šimenkovem rovu v globino. Očitno pritrivajo raziskovalci kako pomembno odkritje. Na vprašanje, ali so našli nove podzemne prostore s kapniki in jezeri, odgovarjajo samo, da so bili že od začetka prepričani, da bodo v kratkem najdbe v stiški jami najbolj znamenite v naših krajih. Delo pri raziskovanju jam bi morali okoličani, posebno pa občina podpirati. Potrebne so zlasti obleke, ki se jih zelo mnogo potrga pri plazanju skozi rove, in pa municija, ki je

porabijo pri širjenju odprtih in prebijanju sten zelo mnogo. Važna naloga občine pri delu za napredek kraja bi bila, da bi stalno materialno podpirala jamarje in jim s svojim zanimanjem dajala poguma pri nadaljnjem raziskovanju.

Radio kotichek

Ljubljana, 9. januarja.

Drevi ob 19. bo prof. Jože Prezelj v radiu zopet poučeval francoščino. Posebno priljubljeni so njegovi pogovori s poslušalci in ker so že mnogi izrazili željo, da bi radi tega popularnega sodelavca našega radija poznali, prinašamo danes njegovo sliko.

Jutri ob 19. pa stopi pred mikrofona dr. Stanko Gogala, ki nam bo predaval o narodni vzgoji. V tem poglavju bo govoril izključno o dolžnosti narodne šole. Narodna šola je vpri vrsti poklicna skrbet za narodno vzgojo. Od narodnega učitelstva zahteva spoznanje tega, kar imenujemo našo narodnost, našo last in svojstvene poteze narodnostnega duha. Zato mora biti učitelj sam narodnostno vzgojen. Narodna šola mora postati pri vseh predmetih, pri nacionalnih in ostalih, polna narodnega duha, upoštevati mora narodno pristno miselnost, njegovo modrost in bistroumnost, njegovo socialnost in pravičnost. Ponekod je današnja mladina tako splošno kulturno vzgojena, da se čuti ponekod doma, v lastnem narodu pa ne čuti več zakoreninjenosti. Postala je mednarodna, kar je isto kot breznarodna. Tej poti modernega raznarodovanja mora naša šola zastaviti pot. Narodna vzgoja mora biti gojena v šoli, ker le ona ustvarja živo narodno vzgojevalnico.

Iz Celja

—c O trpljenju primorske žene po italijanskih ženah bo predaval gđ. Zorka Potratova v petek 12. t. m. ob 20. v prostorih občinske »Sobe« v Narodnem domu.

—c Usodni padci. Na praznik 6. t. m. je padla 61letna kuharica Marija Črešnikova iz Celja na zamrznem pločniku pred neko hišo v Gaberji tako nesrečno, da si je zlomila desno roko. Istega dne se je 62letni brezposelni krojač Jože Jeranko z Dečkove ceste 3 pri padcu doma po stopnicah potolkel po vsem telesu. V nedeljo je padla 80letna služkinja Helena Martikova po stopnicah in si zlomila desno nogo. Vse tri posrečene so prepeljali v celjsko bolnico.

—c Izguba. Dne 4. t. m. mal 12. in 13. uro je bila na poti od celjskega okrožnega sodišča do rudarske šole izgubljena delavska knjižnica na im. Karla Salomona iz Slivnice pri Celju.

—c Uradno popraviljenje volilnih imenikov. Mestno načelstvo v Celju razglasa: Po § 5. zakona o volilnih imenikih, Sl. l. od 12. IX. 1931, št. 347/54 mora mestno načelstvo v dobi od 1. do vstetega 31. januarja izvršiti uradno popravke stalnih volilnih imenikov. Pri tem vpiše v volilna imenike s svojimi sklopom vse osebe, ki imajo volilno pravico, pa še niso vpisane, ter izpusti na isti način one, ki so izgubili to pravico. Vojaki, ki so odslužili, odn., ki v letu 1934. odslužijo svoj rok, se vpišejo uradno. Volilno pravico za volitve v Narodno skupščino imajo vsi moški državljani Kraljevine Jugoslavije po rojstvu ali naturalizaciji, če so dovršili 21. leto starosti in vsaj že 6 mesecev redno bivajo v mestni občini celjski. Državni in javni samoupravni uslužbenici se vpišejo v volilne imenike mesta Celja, ako imajo v njem svoj službeni sedež. Za državne uslužbenice se 6-mesečno bivanje ne zahteva. Vse osebe, ki imajo pravico do vpisa, pa v imenikih še niso vpisane, naj se zgledajo v času od 8. do vključno 27. t. m. med 9. in 12. dopoldne v sobi št. 2 mestnega načelstva. S seboj naj prinesejo kratni list, uradno potrdilo o državljanstvu in uradno potrdilo o predpisanem bivanju v mestu Celju. V navedenem času naj se zaradi popravkov v imenikih zgledajo tudi oni, katerih imena, poklice, službeni in drugi nazivi ter bivališča niso vpisana.

Klišaje

oseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Južografika

Sv. Petra 23
Šte. 23
Telefon 2496

POSREJEM

denar na
HRANILNE KNJIZICE
velikih denarnih zavodov. —
RUDOLF ZORE, Ljubljana,
Gledališka 12. 7-T

FANTKA

15 mesecev starega, dam do-
brim ljudem za svojega. Pojas-
nila daje Jožef Peruš. Pameče
pri Slovenjgradu. 403

KLAVIRJE in PIANINE
malo rabljene, najboljših to-
varn, z oklopno konstrukcijo,
s križam strunami, kupite naj-
ceneje pri »Lira«, trgovina rab-
ljenih klavirjev, Zagreb, Var-
šavska ulica 1. 404

BRIVSKI POMOČNIK
mlajši, dobi takoj službo. Po-
dunajec, Polzela, Savinjska do-
lina. 405

DVE SOBI
oddamo, opremljeno in prazno.
Rožna dolina, Cesta X. 25 (Pod
rožnikom). 394

»ALAN«
Pišite, kdaj, kje? »Sva 407c.

MLADE UČENKE

z dobrim glasom, iščem za mo-
jo tamburaško kapelo proti
hrani, stanovanju, potnim stro-
škom in 300 Din mesečne pla-
če. Ponudbe s fotografijo na
naslov: Ignac Kurtinović, Ze-
ljezniška 43, Ruma — Srem. 408

Modna konfekcija

Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 14. 6/T

MESEČNO SOBO

v centru mesta, za 1 osebo
z vso postrežbo, eventualno
tudi s hrano, oddam. — Naslov
pri upravi »Slovenskega Na-
roda«. 5040

EKONOM-VETNAR

išče službo. Gilčvert Ignac,
Spodnja Hudiinja št. 86, pri
Celju. 394

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Vlog ima nad 420.000.000.— Dir
rezervnih zakladov pa nad 11 milijonov dinarjev.

Za pupilarne naložbe ima sodno depozitni oddelek, za var-
čevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje de-
narja po pošti so strankam na razpolago položnice. Za vse
vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in
davčno močjo.

Telefon št. 2016 in 2616. Poštno čekovni račun št. 10.533

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.1/2 ure.